

НУҚУҚ

36

(299)

YURIDIK GAZETA

Sentabr

D.	1	8	15	22	29
S.	2	9	16	23	30
Ch.	3	10	17	24	
P.	4	11	18	25	
J.	5	12	19	26	
Sh.	6	13	20	27	
Y.	7	14	21	28	

2003

Gazeta 1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan.

WWW. HUQUQ. UZ. E-mail: info@huquq.uz

ЮКСАК МУКОФОТЛАР МУБОРАК БЎЛСИН!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг ўн икки йиллиги муносабати билан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи кўмига, Мудофаа ва Фавқулодда вазиятлар вазирликлари ходимларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида» 2003 йил 26 августдаги Фармонида мувофиқ қуйидаги прокурор-тергов ходимлари давлат мукофотлари билан тақдирландилар:

Давлатимизнинг иқтисодий ва мудофаа салоҳиятини юксалтириш, миллий хавфсизлигини муҳофаза этиш, Қуролли Кучларнинг жанговар тайёргарлигини ошириш, миллатлараро дўстлик ва ҳамжиҳатликни ҳамда ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашдаги катта хизматлари учун

II даражали «Шон-шараф» ордени билан

Қодиров Рашидjon Хамидович — Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори

«Дўстлик» ордени билан

Бобожонов Пўлат Раззоқович — Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари

Маслова Надежда Григорьевна — Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси бўлимининг катта прокурори;

Республикаимизнинг миллий хавфсизлигини таъминлаш, жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши курашда, ҳарбий ҳамда хизмат бурчини бажариш чоғида кўрсатган жасурлиги ва мардлиги учун

«Жасорат» медали билан

Жамолов Исок Зайниевич — Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш департаментининг бошқарма бошлиғи;

Республикаимизда тинчлик ва осойишталикни сақлаш, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга қўшган салмоқли ҳиссаси ҳамда Ватанимизнинг иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш ва мудофаа қудратини юксалтиришдаги катта хизматлари учун

«Шуҳрат» медали билан

Абсарова Лариса Ҳусанбековна — Фарғона вилояти прокуратураси умумий назорат бўлимининг катта прокурори

Бобоев Норбой Меҳлиевич — Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг бўлим бошлиғи

Даниелян Эдуард Арамович — Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси умумий назорат бошқармаси бошлигининг ўринбосари

Есиркепов Кумекбай — Қорақалпоғистон Республикаси Мўйноқ тумани прокуратурасининг терговчиси

Тарасюк Александр Энилович — Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурорининг ўринбосари.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат идораларининг раҳбарларига даражали махсус унвонлар бериш тўғрисида» 2003 йил 28 августдаги Фармонида мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари **Абдухалим Ҳолмахматов** ва Сурхондарё вилояти прокурори **Бахтиёр Нурмухамедовга «3-даражали давлат адлия маслаҳатчиси»** унвони берилди.

Ватанимизнинг юксак мукофотлари муборак бўлсин, азизлар!

СЕРМАҲСУЛ САФАР

ШАНХАЙ Ҳамкорлик Ташкилоти (ШХТ)га аъзо давлатлар бошлиқлари кенгашининг қарорига мувофиқ 2003 йил 4 сентябрда Қирғизистон пойтахти Бишкек шаҳрида ШХТга аъзо давлатлар Бош прокурорларининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Хитой Бош прокурори Цзя Чунъан, Қозғистон Бош прокурори Р.Тусупбеков, Қирғизистон Бош прокурори М.Абдилдаев, Россия Бош прокурори В.Устинов, Тожикистон Бош прокурори Б.Бобононов, Ўзбекистон Бош прокурори Р.Қодиров, шунингдек, Ўзбекистон делегацияси аъзолари — Бош прокурор ўринбосари, Ўзбекистон ҳарбий прокурори Ш.Узоқов, Бош прокуратуранинг бўлим бошлиқлари А.Мухамедов ҳамда Б.Охуновлар иштирок этдилар.

Терроризм, экстремизм ва сепаратизмга қарши курашда ҳаракатларни мувофиқлаштириш, уюшган трансмиллий жиноятчилик тўғрисидаги ишлар бўйича халқаро ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш, ахборот алмашиш бўйича тўғридан-тўғри алоқалар ўрнатиш

механизмларини яратиш, шунингдек, кадрларни ўқитиш ва тайёрлаш билан боғлиқ масалалар мажлис кун тартибидан жой олди.

Ўзбекистон Бош прокурори Р.Қодиров ўз маърузасида ҳозирги босқичда ички ва халқаро терроризм ўртасидаги фарқ камайиб бораётганлигини, халқаро терроризм диний экстремизм, миллий сепаратизм, уюшган жиноятчилик, жумладан, ноқонуний қурол-яроғ савдоси ҳамда наркомания билан чамбарчас бириктиб кетаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. Ушбу жиноятлар трансмиллий характерда бўлиб, бутун жаҳон ҳамжамияти хавфсизлигига таҳдид солмоқда. Шу сабабдан, ШХТга аъзо давлатлар прокуратура органларининг ҳамкорлиги, халқаро терроризм ва трансмиллий жиноятчиликнинг бошқа турларига қарши курашда бу органлар ҳаракатининг мувофиқлаштирилган тактика ва механизми ҳозирги кунда муҳим аҳамият касб этмоқда.

(Давоми 2-бетда).

AKS-SADO

«Халқ сўзи» газетасининг шу йил 22 июль сонида берилган ҳуқуқшунос Озод Аббосқўжаевнинг «Чин ўзбек иши» ва 8 август сонидagi «Марказнинг гирром ўйинлари ёхуд Ўзбекистонда қурилган бўйлар усовининг яқсон қилиниши ҳақида»ги публицистик мақолаларини кучли ҳаяжон билан ўқиб чиқдик. Бу мақола ҳар бир ўзбекни, ўзбекистонликини дарзага солиши табиий.

АВЛОДЛАРГА САБОҚ БЎЛСИН

МАҚОЛА муаллифи, ҳуқуқшунос Озод Аббосқўжаев томонидан яқин тарихимизнинг мураккаб, таҳликали даври ишонарли далиллар асосида очиб ташланган ва бу билан у кўпчилик ўқувчиларда катта қизиқиш уйғотди. Шунинг учун ҳам биз муаллифга ўз миннатдорчилигимизни билдираемиз.

Бу мақолалар ҳали кўпчиликка маълум бўлмаган республикаимизда бўлиб ўтган воқеалар билан бизни таништиради. Мақолани ўқир экансиз кишининг кўз олдига ўша муҳдиш кунлар келиб, юраги увишиб кетади. Чунки бутун Ўзбекистонда бўлгани каби бизнинг вилоятимизда ҳам Ғдлян ва Иванов бошчилигидаги тергов гуруҳи томонидан бошланган ҳунрезлик ва зўравонлик хатти-ҳаракатларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб турган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари сабаб ўнлаб, юзлаб ватандошларимизга нисбатан мажбурий равишда айблов эълон қилиниб, жиноий жавобгарликка тортилдилар. Қанчадан-қанча одамлар ушбу адолатсизликлар қурбони бўлди.

(Давоми 2-бетда).

TASHABBUS

Бундан бир йил муқаддам Наманган вилоят прокуратураси вилоятнинг энг чекка қишлоқларидаги ёрдамга муҳтож, таъмирталаб 14 та мактабни талайча олиш ташаббуси билан чиққан эди. Ташаббус Республика Бош прокуратураси томонидан маъқулланиб, бу борадаги хайрли ишларни Вояга етмаганлар ишлари бўйича ҳуқуқат комиссияси билан ҳамкорликда давом эттириш тавсия этилди.

ЎҚУВЧИЛАРГА ТУҲФА

Бир йил давомида комиссия ва вилоят прокуратураси ҳамкорлигида кўп ишлар амалга оширилди. Қисқа вақт ичида талайча олинган мактаблар барча соҳалар бўйича илғорлар сафидан ўрин олди. Ҳозир мазкур ўқув масканларини қўрган кишининг дили яйрайди. Уларнинг ҳаммаси ёз ойларидекёқ тўла тазмйрдан чиқарилган бўлиб, ўқувчилар янги ўқув йилини озода, шинам биналарда бошлашди. Айниқса, Поп туманидаги 61-мактаб ўқувчилари учун 1 сентябрь ўзига хос байрам бўлди. Улар янги ўқув йилини 220 ўринга мўлжалланган янги мактаб биносига бошлашди. Бундан ҳам қувонарлиси, шу муносабат билан мазкур мактаб ўқувчилари Республика Бош прокуроридан табрик хати

олишди.

Ушбу хатни Республика Бош прокуратурасининг бўлим бошлиғи Норбой Бобоев ўқиб эшиттириб, ҳуқуқат комиссияси номидан мактаб кутубхонаси учун китоблар совға қилди.

Янги қуриб битказилган мазкур мактаб биносининг очилиш маросимида иштирок этган вилоят ҳокими Т.Жабборов мактаб жамоасига компьютер совға қилди.

— Чекка бир қишлоқда мўъжазгина мактаб биносини фойдаланишга топшириш маросими катта тантангага айланиб кетгани бежиз эмас, — дейди туман прокурори М.Жўраев.

(Давоми 2-бетда).

BAG'RIKENGLIK

Мустақиллик йилларида давлатимиз раҳбари Имом Каримовнинг изчил сиёсати билан мамлакатимизнинг иқтисодий қудрати мустаҳкамланди, ҳалқимизнинг тинч ва фаровон ҳаёт кечириши таъминланди. Ривожланган давлатларнинг тажрибасидан келиб чиққан ҳолда суд, прокуратура тизимларида ва қонунчиликда бир қатор ислохотлар амалга оширилди.

Маълумки, Олий Мажлисининг иккинчи қаҳирол олтинчи сессиясида (2001 йил 29 август) «Жиний ҳазоранинг либераллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодекслари ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Қонун қабул қилинди ва жиноят қонунчилигида туб ўзгариш юз берди. Ушбу ҳужжат ўтган икки йил ичида умуминсоний кадрларга асосланганлиги, бағрикенглик ва инсонпарварлиги ўзида муҳассам этганлигини исботлади.

ИНСОНПАРВАРЛИК — БОШ МЕЗОН

Шуни айтиш жоизки, турғунлик даврида жазо сиёсати тарбиявий жиҳатдан оқибатда. Бу ҳол аҳоли ўртасида аламзадалик, норозилик кайфиятини туғдирарди. Чунки ҳақри қаттиқ жамиятда ҳўл-қуруқ баравар ёнади. Аҳадий жиноятчи ҳам, эҳтиёсизлик тўғрисида иқтисодий ҳаффи катта бўлмаган жиноят содир этган шахсга ҳам бир хил муносабат билдирилган. Қўлишидан пушаймон бўлиб, тўзалиш йўлини ихтиёр этганларга зарарча имконият берилмасди. Ҳуллас, барчасига «жиноятчи» тамгаси босилиб, судланганлар сафи кенгайгандан кенгайиб борарди.

Бугунга келиб, эзку ҳуқуқий сиёсат бундай аҳолига чек қўйди. Юртбошимиз таъкидлаганидек, «Жиноятчиликнинг олдини олиш, унга қарши курашиш самарадорлиги жазонинг оғирлиги ёки шафқатсизлигига эмас, балки биринчи навбатда қонунни бузган шахсининг жазо муқаррарлигини нечоғли англашига боғлиқ».

Айни пайтда, иқтисодий жазо чораси қўллашнинг танлиниши жуда тўғри бўлди ва одиллик касб этди. Иқтисодиётга оид жиноятлар оқибатида етказилган моддий зарар тўлиқ қопланган тақдирда озодликдан маҳрум қилиш жазосини қўллаганлиги ҳақидаги қонуннинг киритилиши ҳамда унинг жиний судлов фаолиятида кенг қўлланилаётганлиги катта аҳамиятга эгадир. Жиноят оқибатида етказилган зарарни тўлиқ қоплаганлиги тўғрисида қонун қабул қилингандан ҳозирги кунга қадар 5 мингдан зиёд судланувчига қамқовдан ташқарида тузалишга имкон берилиб, озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазо тайинланган.

Бош прокуратуранинг Қўроллик қўчалар, махсус тартибли қорхоналар ва транспортда қўнчаларга рўя етилиши устидан назорат бўлими томонидан соҳада ушбу қонун қўлланилишининг қўнғулини таъминламоқда. Қонун кўчга кирган пайтдан бошлаб 2003 йилнинг 1 июлига қадар ҳарбий прокуратуралар ва ҳарбий судлар томонидан 70 нафар шахсга нисбатан 52 та жиний иш етказилган зарар тўлиқ қоплаганлиги, айбланувчи ва судланувчиларнинг жабрланувчи билан ярашганлиги тўғрисида тўғатилган. 2003 йилнинг 6 ойи мобайнида ҳарбий судлар томонидан томонларнинг ярашганлиги, зарарни тўлиқ қоплаганлиги сабабли 13 нафар шахсга нисбатан 12 та жиний иш тўғатилган.

Шу даврда зарар тўлиқ қоплаганлиги учун 17 та жиний иш бўйича 25 шахсга нисбатан озодликдан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмаган жазо тайинланган. Шунингдек, қонун амалга киритилгунга қадар ҳукм қилинган, жазони ўтаб бўлмаган 13 нафар шахсга нисбатан жазо турлари ва чоралари ўзгаририлган. Етказилган моддий зарар тўлиқ қопланган тақдирда озодликдан маҳрум қилиш жазосини қўллаганлиги ҳақидаги қонун судлов фаолиятида кенг қўлланилаётганлиги катта аҳамиятга эгадир. Бунинг биринчи мисолидан билиш мумкин. 9691-ҳарбий қўсми қўсми-кечак омборхонасида мудир бўлиб ишлаган У.Ҳожиқўжаев Радик исми номаълум шахс билан жиний тил бириктириб, умумий баҳоси 1.923.622 сўм 40 тийинлик мол-мулкни ўзлаштирган.

Тошкент ҳарбий округ судининг 2003 йил 27 март кунги ҳукми билан У.Ҳожиқўжаев ЖЖнинг 167-моддаси 3-қисми «а» банди билан айбдор деб топилиб, жазо тайинлашда унинг ёшлиги, илгари судланмаганлиги, айбига тўғрй иқдорлиги, пушаймонлиги, етказилган зарарни тўлиқ қоплаганлиги ва содир этилган жиноятнинг иқтисодий ҳаффи даражасини ҳисобга олиб унга ЖЖнинг 47-моддасини қўллаб, уч йил муддатга хизмат бўйича кечлаш ва маошидан 20 фоиз миқдорда давлат фойдасига ушлаб қўлиш жазоси тайинланган. Қўнларимизнинг инсонпарварлиги тўғрисида У.Ҳожиқўжаев озодликдан маҳрум қилиш жазосидан қутулиб, оила оиласига қайтди.

Аваллари жиноят содир этган шахснинг мол-мулкни мусодара қилиш билан боғлиқ умумий талаб қўшимча жазо сифатида кенг қўлланилиб, маҳкумнинг оила аъзолари, яқинлари ноҳақ равишда моддий жабрланишига олиб келарди. Энди бу борада ҳуқуқий адолат ўрнатилди. Жиноят предмети бўлган, жиноят йўли билан орттирилган мол-мулк ҳамда ўзига етказилган зарарни ўндиришга қаратилган маблағ ва мулкдан бошқасига нисбатан мусодара чораси қўлланишга тўла чек қўйилди.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг асосий мақсади ҳуқуқий демократик давлат қўриш экан, камчилик ва нуқсонларга барҳам бериш, жиний жазо тизимини либераллаштиришга доир қўнларни ҳаётга тўғри таъкид этиш бошқа ҳуқуқий муҳозафа қилувчи идоралар қатори прокуратура органлари олдида турган энг муҳим вазифалардан бири бўлиб қолаверади.

Сидқарим БУРХОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош
прокуратурасининг бўлим бошлиғи ўринбасари

АВЛОДЛАРГА САБОҚ БЎЛСИН

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

«Пахта иши» баҳонаси билан марказдан Ўзбекистонга юзлаб «миссионерлар», «десантчилар» юборилиб, улар республика прокуратураси, ички ишлар органлари, партия ва совет органларида ҳал қилувчи раҳбар лавозимларни эгаллаб олдилар.

Бу кимсаларнинг Ўзбекистонга ташрифидан мақсад «социалистик қонунчиликни ўрнатиш» баҳонасида ичидан емирилаётган социалистик жамиятни сақлаб қолиш, шунингдек, ҳар хил йўллар билан Ўзбекистоннинг бойлиқларини талаш, ўзбек миллатини ҳўрлаш, камситиш, дунё халқлари олдида уни «жиноятчи», «порахўр» деб бадном қилишдан иборат эди.

Хоразм вилоятга юборилган «десантчилар» орасида вилоят прокуратура лавозимини эгаллаган А.Титаренко, собик обком партия комитетининг иккинчи котиби Нетегва ва бошқа «десантчи» раҳбарлар ўнлаб бегуноҳ одамларни, ҳўжалик раҳбарларини ноҳақдан айблаганда, уларни қатагон қилишда Ғдлан — Иванов гуруҳига яқиндан ёрдам бердилар.

Уша вақтлардаги газеталарда чоп этилган мақолаларда ўзбекларнинг «террористлиги», «ҳарнасага қодирлиги» атайин бўрттирилиб кўрсатилиб, ғўеки улардан муҳозафа қилиниш мақсадида бу гуруҳ аъзолари хуфийда, ҳеч кимга билдирмасдан юришга мажбур бўлганлар. Ҳақиқатда эса улар Ургач шахрининг энг қимматли «Интурист» меҳмонхонасида ётиб, ресторанида «шоҳона» овқатланиб келганлар.

Айниқса, Хоразмда бу гуруҳ томонидан одамларни ноконуний қамқоққа олиш ва тинтувлар ўтказиш, мол-мулкни тортиб олиш чоғида кўз қўриб, қўлоқ эшитмаган адолатсизликларга йўл қўйилди. Уриш, қўйнаш, азоблаш орқали бўхтондан иборат кўргазмалар олинди.

Ғдлан гуруҳи томонидан содир қилинган жиноятлар собик СССР халқ депутатлари съезди ва сессиясида депутатларимиз томонидан очикдан-очик очиб ташланганлигига қарамайдан марказд томонидан эътиборсизлик билан қолдирилаверди. Оқибатда эса, жиноятчиларнинг бирортаси ҳам жазо-

ланмади.

Мақолада фақат прокуратура соҳасида юз берган ҳолатларгагина баён этилган. Аслида эса ўша тоталитар замонда бошқа соҳаларда ҳам қанчалик ноҳақликлар содир этилмаган, дейсиз.

Бундан ташқари ўша даврда Ғдлан гуруҳи билан «қўлни-қўлга» бериб иш олиб борган, ўз биродарлари ва ҳамкасбларини «сотган» ҳамюртларимиз ҳам бор эди. Улар ҳозир ҳам орамизда юришибди. Бундайларда на виждон, на эътиқод бўлади, улар шайтонга мосланувчан бўладилар. Жанг май-дониди душманини очик-ойдин кўриш мумкин, лекин бундайларни кўриб, билиб олиш қийин бўлади. Шунинг учун ҳам ислохотлар қийин кечмаяптимиз, деган ҳақли савол пайдо бўлади. Нега биз уларни очик-ойдин кўрсатамиз, қош қўйолмаймиз? Токи бу келгуси авлод учун мактаб бўлсин.

Т. СОТЛИҚОВ,
Б. ЁҚУБОВ,
И. МАТИНЁЗОВ,

Хоразм вилоят педагогларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти меҳнат фахрийлари

СЕРМАҲСУЛ САФАР

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Кун тартибига қўйилган турғала масаладан ҳар бирининг кўриб чиқишида ШХТга аъзо давлатлардан бирининг Бош прокуратури раислик қилди.

Кун тартибидидаги барча масалалар бўйича ШХТга аъзо давлатлар делегацияларининг фикр-мулоҳазалари тингланди ва тушган таъкидларни ҳисобга олган ҳолда қарорлар қабул қилинди.

Мажлис давомида Ўзбекистон делегацияси қиритган бир қатор конкрет таклифлар маъқуллашиб, қабул қилинган яқуний ҳўжжатларда акс этди. Ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш тартибини соддаштириш тўғрисидаги, қабул қилингандаги ҳўжжатларни сақлаш тартиби бўйича мажлис регламентига қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифлар шулар жумласидандир. Уша кун И.Ўзбекистон Бош прокуратури Р.Қодиров Хитой, Қозғистон, Қирғизистон, Россия ва Тожикистон Бош прокуратуралари билан суҳбатлади. Мулоқотларда ҳуқуқий муҳозафа қилувчи барча органлар ҳаракатларини мувофиқлаштириш бўйича қўшимча чоралар қўриш, жиноятчиларни экстрадиция қилиш ва ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш механизмларини такомиллаштириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Умуман олганда, ШХТга аъзо давлатлар Бош прокуратуралари раҳбарларининг ушбу ўчрашуви тўғридан-тўғри икки томонлама алоқаларни янада мустаҳкамлашда муҳим қадам бўлди. Мажлисида Қозғистоннинг «Латон» ахборот технологиялари маркази томонидан тайёрланган «Юз қўрнини бўйича шахсни идентификация қилиш тизими» тақдимот маросими ўтказилди. У жиноятчиларни таниб олишда қўл келиши мумкин.

Мажлиسدан кейин турли мамлакатларнинг телевидение ва газета журналлари иштирокида матбуот конференцияси ўтказилди. Мажлис иштирокчилари муҳбирларнинг барча саволларга батафсил жавоб бердилар.

Сўнгра Бош прокуратуралари Қирғизистон президенти А.Акаев қабул қилди. У ШХТнинг фаолиятига, жумладан, ШХТга аъзо давлатлар прокуратура органлари ҳамкорлигига юксак баҳо берди.

ШХТга аъзо давлатлар Бош прокуратуралари раҳбарларининг ўчрашуви натижаларини баҳолай туриб, тахрибчи алмашилганлиги, икки томонлама профессионал алоқаларнинг мустаҳкамланганлиги, тегишли ахборотлар олинганлиги боис, сафар анча сермахсул бўлди дейиш мумкин. Шу маънода, мамлакатимиз делегацияларининг Бишкек анжуманидаги иштироки Ўзбекистон Бош прокуратурасининг халқро ҳуқуқий ҳамкорлигини ривожлантириш, терроризм ва халқро жиноятчиликка қарши курашда янада фоллашгандан далолат беради.

А.МУҲАМЕДОВ,
Республика Бош прокуратураси
бўлим бошлиғи

YANGI KITOB

ТАҚДИМОТ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида таниқли олим ва адиб, публицист Поён Равшановнинг «Маънавият» нашриетида чоп этилган «Қашқадарё: истиқлол арафасида. 1986-1989 йиллар» номли китобининг тақдими бўлиб ўтди. Маросимда Бош прокуратуранинг бошқарма ва бўлимлари ҳамда бош прокуратура ҳузуридаги СОВЖКК департаменти ходимлари иштирок этишди.

Республика Маънавият ва маърифат маркази раҳбари Қ.Ўзбеков йиғилганларга ўқув китобининг баъдий ва ғўявий аҳамияти ҳақида батафсил сўзлаб берди. Китобда Ватанимизнинг истиқлол йўлидаги курашлар тарихида Президентимиз Имом Каримовнинг Қашқадарё вилоятида раҳбар бўлиб ишлаган даври билан боғлиқ воқеа-ҳодисалар аниқ тарихий далиллар ҳамда ўша давр воқеаларига бевоқифа бўлган одамларнинг хотиралари асосида баён этилганлигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Йиғилишда сўзга чиққан Бош прокуратуранинг ўқув маркази директори Э.Абзалов ҳам «Қашқадарё: истиқлол арафасида. 1986-1989 йиллар» китоби мустақиллигимиз тарихидан ҳўқоқ қилувчи муҳим қўнларлардан бири эканлиги, истиқлол қаҳрига етишда унинг аҳамияти бениҳоя катта эканлиги ҳўсусида гапирди.

(Ўз муҳбиримиз)

TADBIR

СИФАТСИЗ ТОВАРЛАР ЙЎЛИГА ҚОВ

Андижон вилоят прокуратураси вилоят ҳўқимлиги билан ҳамкорликда Вазирлар Маҳкамасининг «Жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳудудида товарлар олиб келинишини тартибга солиш тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш борасида ҳайрли ишга қўл ўрди. Вилоят билан Қирғизистон чегарасида жойлашган «Дустлик» посты енидаги фойдаланилмай ётган бичо таъмирланиб, бу ерда улғурчи қансана савдо ярмаркаси ташкил этилди. Ярмаркада Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган 900 га яқин товар билан савдо қилинмоқда.

Ярмарка чегара ҳудудида ташкил этилган бечиз эмас. Негаки, Андижон Қирғизистоннинг Ўш ва Жалолобод вилоятлари билан чегаралаш бўлиб, чегара узунлиги 400 километрни ташкил этади. Айни пайтда мазкур ҳудудларда чегара ва айланма постлар, кузатув масканлари ишлатилмоқда. Лекин шунга қарамай мамлакатимизга ноконуний равишда товар олиб кириш ҳўллари ҳамон ўчраб турибди. Масалан, вилоят ҳўқуқий муҳозафа қилувчи идоралари амалга оширган тадбирлар натижасида кейинги пайтларда бу борада 3952 та қонунбузарлик ҳўлати аниқланиб, 3715 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилди. 116 ҳўлат бўйича жиний иш қўзғатилиб, 1,6 млрд. сўмлик товарлар ҳўртатиб қўйилди.

Чегара ҳудудида ташкил этилган савдо ярмаркаси икки мамлакат фўқаролари учун ҳам қўлайдир. Кишиллар ўзига ёққан маҳсулотни харид қилишади. Бу ерда валюта алмаштириш шўбоҳаси ишлайётган суботибчи о ҳаридорларга қўл қолапти. Андижонда бошланган ташаббус қўшни давлатлар билан чегаралаш бошқа вилоятларда ҳам ташкил этилса мақсадга мувофиқ бўларди.

М.АБДУҲОШИМОВ,
«Нур» муҳбири

ЎҚУВЧИЛАРГА ТУҲФА

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

— Бундан бир йил муқаддам болалар мослаштирилган шийпонда ва унинг ёнига қўйилган иккита кўча вагончада таълим олишган бўлса, бу йил барча қўлайликларга эга, шинама мактабда янги ўқув йилини бошлашди. Синф хоналарининг етишмаслиги сабабли юқори синф ўқувчилари илгари бу ердан 8 км. олинса бўлган қўшни қишлоқдаги мактабга пиёда бўлиб ўқибар эди.

Анчанари аҳолидаги эски мактабни қўриб ҳаммани оёққа турғазди. Воёга етмаганлар билан ишлаш бўйича ҳўкумат комиссиясидан тортиб, тумандаги оддий раҳбаргача бу ерга ташриф буюриб, ҳақуқий аҳолини кўрди. Эски мактаб ёнидаги 10 йилдан буюн ўз ҳўлига ташлаб қўйилган чала бичони мактабга айлантириш ҳақидаги тақдиримизни туман ҳўким маъқуллади ва ҳашар йўли билан мактаб қурилишига яқиндан кўмак берди. Ҳашарда тумандаги барча ташкилот, ҳўжаликлар иштирок этишди. Мактабда етти ой деганда кўркам, барча қўлайликларга эга мактаб бичони қад ростлади. Вилоят халқ таълими бошқармаси мактабни янги, замонавий ўқув жиҳозлари билан юз фоиз таъминлади. Айни пайтда бу ерда компьютер хўнаси, кутубхона, ҳўқуқий саводхўнликини ошириш хўнаси ва ўндан ортиқ синф хоналари маъжуд.

Ҳуллас, Воёга етмаганлар ишлари бўйича ҳўкумат комиссияси ва вилоят прокуратура идоралари ҳамкорлигиде бошланган ҳайрли иш мана шундай самара берди. Воёга етмаганлар ишлари бўйича ҳўкумат комиссияси фаолият кўрсата бошлаганига ўн йил тўлмоқда. Бу давр ичида комиссия томонидан республикамиз миқёсида бир қанча ишлар амалга оширилди. Нафакат Поп тумани, балки вилоятнинг энг чекка қишлоғидаги ёшларнинг таълим-тарбия олишлари учун яратилган шайтон ёрқин ёрқин далилидир.

Абдуҳошим МАДАТОВ,
«Нур» муҳбири

Мактублар, шикоятлар, жавоблар

РАҚАМ

Чоршанбадан чоршанбагача тахрират муштариолардан 33 та мактуб олди.

НОЎРИН ДАЪВО

Хурматли тахрират!

Сизга хат ёзишимнинг боиси «Муҳофаза» газетасида «Лоқайдлик» номли мақола чоп этилган эди. Муаллиф Тузалбой Раҳимбоев бу мақолада Хоразм вилояти Шовот туманидаги Чигатойқалъа қишлоғининг номи хусусида танқидий фикр билдирган. Муаллиф қишлоқ номи Чингизхоннинг ўғли Чигатой исми билан боғлаб, мутасаддиларни бошқинчи номи билан улуғлашганда айблайди.

Аслида Чигатойқалъа номи бахтсизлик мавзу. Қишлоқ мўғул хони Чигатой номи билан улуғлаб шундай аталганими ёки бошқа маънони англатадими?

Бу борада кенг тарихчилар даврасида бахс юритган маъқул. Шу боисдан ҳам мен кекса бир тарихчи сифатида «Лоқайдлик» мақоласига бўлган эътирозларимни республика матбуотида очиқ билдиришни лозим топдим. Тарихчилар, ўлкашунос тадқиқотчилар Чигатойқалъа қишлоғининг номи хусусида ўз фикрларини билдирсалар, ҳақиқатнинг ойдинлашувиغا ёрдам берган бўлур эди. Т.Раҳимбоев таъкидлаганидек, қишлоқнинг Чигатойқалъа деб аталиши лоқайдликми ё тарихий ҳақиқатни асрашимиз?

Шу саволларга ўринли жавоб топиш мақсадида каминанинг мақоласини газетада чоп этишингизни сўрайман.

«ЧИГАТОЙҚАЛЪА» — ТАРИХИЙ НОМ

«Муҳофаза» газетаси барчанинг манфаатлари билан бирга тарихий ҳақиқатни ҳам ҳимоя қилиши зарур. Гап Шовот туманидаги собиқ Ленинобод қишлоқ фуқаролар йиғини номи ҳақида мазкур газетанинг 2003 йилги 6-сонидан чоп этилган мақола ҳақида кетмоқда. Маълумки, Ўзбекистон мустақиллигининг илк кунлариданоқ коммунистлар қарашлардан воз кечилиб, нафақат Хоразмда, балки бутун республикада кўплаб қишлоқ фуқаролар йиғинларини номи ўзгартирилиб, уларнинг тарихий номлари тикланди. Шундай қилиб миллий ҳаритамизда Катқалъа, Чигатойқалъа, Хитой ва бошқа номлар пайдо бўлди.

Мақолада айтилишича, Ленинобод қишлоқ фуқаролар йиғини Чингизхоннинг ўғли Чигатой номи билан қайта атала бошлаган. Шундаймикан? Айни шу саволга жавоби Абу Райхон Берунийнинг, қадимги Хоразм тарихини ўрганган фарб олимларининг қўлэмаларидан топиш мумкин.

Эски Хоразм тилида «чигатой» сўзи «тоғнинг қуёшга қараган томони» маъносини билдиради.

Тарихдан маълумки, эраимизгача бўлган 1290 йилда Волга дарёси ҳамда Олтой тоғлари орасида яшаган Нухнинг ўғли Ефас авлодлари бу ерларда аҳоли сони кўпайиб кетгани сабабли шимолдан жанубга кўчиб ўтганлар. Буларнинг биринчи вакиллари орийлар Хоразмга келиб макон топдилар. Келганларнинг бир қисми Қанг, ҳозирги Амударё қирғоқларига, яъни Султон Увайс-тоғ, Қоратов ва Кубатов тоғларининг жанубий, қуёшга қараган томонида жойлашади. Бу ерларда макон топганлар чигатойлар деб атала бошлаган. Ҳозир Шовот туманида 2 та, Хоразмда 4 та, республикада 10 та, шунингдек, қўшни давлатларда Чигатой номи кўплаб қишлоқлар бор. Шундан билса бўладики, бу қишлоқларнинг мўғул хони Чигатойга ҳеч қандай алоқаси йўқ.

Хоразмдаги қабилалараро иттифоқ асрлар давомида мустақамлашиб борган. Бу ерда яшаган, яъни Даштиқипчоқдан кўчиб келган сартлар, туркманлар, қорақалпоқлар Россия истилосига қадар тотув яшаган.

Ҳозир биз мустақил мамлакатда ҳаёт кечираёلمиз. Юртдошларимиз ўзларининг кунлик ташвишлари билан банддирлар. Бундай вақтда ўз фойдасини кўлаб, масаланинг асил моҳиятини тушунамай турли манбалардан маълумот олиб мақола ёзиш одамлар орасида нотинчликни вужудга келтириш билан барбардир.

Маълумки, шаҳарлар, туманлар, ҳатто давлатлар номи, топонимик ва этник атамалар дарё, денгиз, тарихда ўтган шохлар ва лашкарбошилар номи билан боғлиқдир.

Чигатойқалъада 15 минг киши истиқомат қилади. Бемаза бузоқ подани бузди, деганларидек, қишлоқ ёки туман раҳбарларидан биронтаси билан зиддиятга борган шундай қимсалар бутун қишлоқ аҳлини қинғир йўлга тортиси инсофдан эмас.

Бундан кўра бу «тарихшунос»лар давлатга, халққа нафи тегадиган иш билан банд бўлсалар бўлмайдими?

Рўздат ЁҚУБОВ,

Хоразм вилоят архиви директори

САБАБИ ТУШУНТИРИЛДИ

Беруний туманининг «Беруний» ширкат ҳўжалигида истиқомат қилувчи А.Матиев ва А.Якубовларнинг «Қону ҳимоясида» тахриратига ёзган аризаси бўйича «Қорақалпоқ электртармоқлари» ОАЖ томонидан текширув олиб берилди.

Аниқланишича, ҳақиқатдан ҳам ҳўжалида 2003 йил март ойида электрэнергия таъминотида чекланишлар рўй берган.

Чеклашларнинг асосий сабаби истеъмолчиларнинг электр ҳўжини ўз вақтида тўламаслиги, шунингдек, электрэнергиядан паллапартиш фойдаланаётганлигидир. «Беруний» ширкат ҳўжалигида истиқомат қилувчи 1800 абонентнинг 4.716.000 сўмдан зиёд қарзи бор.

Чеклашлар қўлланилган ҳудудларда истиқомат қилувчи аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб берилди.

В.ЕЛФИМОВ,

«Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компаниясининг электр таъминоти бошқармаси бошлиғи

ГУВОҲНОМА ҚАЙТАРИБ БЕРИЛДИ

Хоразм вилояти Гурлан туманида яшовчи фуқаро А.Рўзметов тахриратга ариза билан мурожаат қилиб, 2003 йилнинг 5 февраль кўни Тошкентга сотиш учун гуруч олиб кетаётиб Бухоро вилоятига қарашли Галлаосиё постидан ўтаётганида ДАН ходими Ҳудоевров тўхтаиб, ҳўжатларини текшириб бўлгач, ҳеч қандай асоссиз ҳайдовчилик гувоҳномасини олиб қўлгани ҳақида шикоят қилган эди.

Яқинда ушбу шикоят юзасидан Ички ишлар вазирилик йўл ҳаракати хавфсизлиги бош бошқармасидан расмий жавоб хати олди.

Фуқаро А.Рўзметовнинг аризаси қўриб чиқилди ва унда кўрсатилган ҳолатлар қисман ўз тасдиғини топди.

Хизматда камчиликларга йўл қўйганлиги учун Бухоро вилояти ИИБ ИХХБ ИПХ инспектори О.Ҳудоевровга Бухоро вилояти ИИБ бошлиғи ваколати доирасида интизомий жазо чораси белгиланди.

Шикоятчининг ҳайдовчилик гувоҳномаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 332-333-моддалари талабига асосан суд идораларига юборилганлиги сабабли ўрнатилган тартибда қайтариб берилди.

С.АБДУРАСУЛОВ,
ИИБ ИХХБ бошлиғи

«ОТАНГА БОР, ОНАНГА БОР...»

«Ҳўқуқ», 27-сон, 2003 йил

Мақола юзасидан Жиззах вилоят прокуратураси текширув ўтказди.

Шикоятда келтирилган ҳолатлар Жиззах шаҳар прокуратураси томонидан суд ва бошқа органлар ҳўжатларининг ижро этилиши тўғрисидаги қонун ижроси юзасидан 2003 йил май ойида ўтказилган текширишда аниқланган. Шаҳар прокурорининг тақдимномасига асосан мазкур қарорни ўз вақтида ижро этмаганлиги учун шаҳар суд ижрочилари бўлимаси катта суд ижрочиси З.Алматов интизомий жавобгарликка тортилган.

Бугунги кунда жавобгарлар М.Азимов ва бошқалар суднинг ҳал қилув қарорини қайта қўриб чиқиш хусусида назорат тартибиде шикоят берганлиги боис фуқаролик ишлари бўйича вилоят суди томонидан ҳал қилув қарорининг ижроси қонун талабларига мувофиқ вақтинча тўхтатилган.

Ф.ШАЙМАНОВ,

Жиззах вилоят прокурорининг ўринбосари

ПРОКУРАТУРА КЎМАКЧИМИЗ

Биз, Балиқчи туман халқ таълими бўлими фаоллари, ўқитувчи ва мураббийлар яқинда иш ҳўкимизни ўз вақтида ололмай қийналанаётганимиз сабабли туман прокуратурасидан ёрдам сўраган эдик. Туман прокуратураси ходимлари илтимосимизни бейфарқ қўлдирмай, зудлик билан туманда фаолият кўрсатаётган 4 та банк устидан текширув ўтказди. Натижада қисқа фурсат ичида зарур чора-тадбирлар қўрилиб, мавжуд 52 та мактабда ишлаётган 3250 нафар ходимнинг 30 миллион сўмдан ортиқ маоши ундириб берилди. Шунингдек, мактабларни таъмирлаш ишларини назорат қилиш, ўқув муассасаларини ёнғинга қарши асбоб-ускуна ва воситалар билан жиҳозлаш, ўқувчи ва мураббийлар хавфсизлигини таъминлашда туман прокуратураси ёрдам кўрсатиб келмоқда.

Бундан ташқари, жойларда вояга етмаганлар билан учрашувлар уюштириб, ҳўқуқий мавзуларда суҳбат олиб боришарди. Шунинг учун ҳам ташвишларимизга шерик бўлаётган туман прокуратураси ходимларига чексиз миннатдорчилик билдираёмиз. Уларнинг ал-юрт тинчлиги ва оёсайишталиги йўлида олиб бораётган хайрли ишларида зафарлар тилаёмиз.

Анвар АЛИБОВЕВ,
Балиқчи туман ХТБ мудир

ПРОТЕСТ БИЛДИРИЛДИ

А.Қодировнинг ўзига оид жиноят иши юзасидан чиқарилган суд қарорларидан норози бўлиб ёзган шикояти асосида жиноят иши Олий судда ўрганиб чиқилди.

Жиноят ишини ўрганиш натижалари бўйича Олий суд раҳбарияти томонидан жиноят ишлари бўйича Навоий вилоят судининг раёсатига протест билдирилди.

И.МАМАРАЙИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий суди жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъати рассининг ўринбосари

МАҲАЛЛА ОСОЙИШТАЛИГИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

Юртимиз мустақилликка эришганидан сўнг биз, милиция ходимлари фуқароларнинг тинчлигини таъминлаш зимманимизда эканлигини яна ҳам чуқурроқ ҳис этмоқдамиз. Бизнинг оёсайишта ҳаётга интилишларимиз ҳеч жойда тўхтаб қолмаган. Шўни ишонч билан айтишимиз мумкинки, Ўзбекистон раҳбарияти ўз халқини ҳар хил хавф-хатар ва таҳдидлардан асраш борасида амалий чоралар кўрмоқда. Бугунги кунда ҳар бир ҳамюртимиз оғох бўлмоғи керак. Айниқса, ҳозир мамлакатимизда тинчлик ва оёсайишталикини, тотувликини сақлаш энг муҳим вазифадир. Тошкентда, Москвада бўлиб ўтган мудҳиш кўпоруқчиликлар ҳали ёдимиздан чиққани йўқ.

Р.ЯФАРОВ,

Бекобод шаҳар ИИБ профилактика инспектори

«ЙИЛ БОШИДАЁҚ МАЪЛУМ...»

«Ҳўқуқ», 26-сон, 2003 йил

Наманган вилоят прокуратураси Янгикўрган туман прокуратураси билан ҳамкорликда мақола юзасидан текшириш ўтказди.

Аниқланишича, тумандаги тижорат банкларида нақд пул тушумининг етарли даражада эмаслиги таълим муассасалари ходимларига иш ҳўқи ўз вақтида берилмаганлигига сабаб бўлган.

Текшириш давомида туман халқ таълими бўлимига қарашли 54-мактаб ўқитувчиларининг апрель ва май ойларининг иш ҳўқлари тарқатилиб, тўлиқ ҳисоб-китоб қилинди.

Шунингдек, бундай ҳолатларга келгусида йўл қўймаслик мақсадида туман ҳўкимлигига тақдимнома киритилди, туман пул-кредит комиссияси раиси вазифасини бажарувчи В.Тўхтасинов ва туман «Пахта банк» бўлими бошқарувчиси М.Умаралиевлар расмий огоҳлантирилди.

Ж.НИЗОМОВ,

Наманган вилоят прокурорининг 1-ўринбосари

ДИҚҚАТ!
Хурматли муштариолар!
Газетамиз ҳақидаги фикр-мулоҳазаларингизни тахриратимизнинг электрон почтаси орқали ҳам юнатишингиз мумкин.

E-mail: info@huquq.uz

MUXBIRIMIZ BONG URADI

Аёнки, улкан қадамлар илк одимлардан бошланади. Илк қадам қўювчининг масъулияти эса икки-уч бор катта бўлади. Мана шундай қийин вазифани амалга ошириш ҳамма вақт ҳам силлиқ кечавермаслиги тобора аён бўлиб қолаётди. Ўзбекистон давлат мустақиллигининг ўн иккинчи йиллини нишонлаётган шу кунларда салмоқли ютуқларга эришилганлиги фикримизга исбот бўла олади.

Айниқса, янги, адолатли жамият барпо этиш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш йўлида муаммолар учраётганлигига қўллаб-қўллаш мумкин. Назаримизда ҳамма гап шу муаммоларни муваффақиятли еча билишда чоғи...

Жиззах вилояти Фаллаорол туманидаги Эшонқул Исмоилов номи агрохизмат маркази Жиззах шаҳридан юз километрча узоқликда жойлашган. Бу ердан собиқ ширкат бўлишига ўрнида жойлашган 87 та фермер бўлишига ҳолидан хабар олмоқчи бўлган киши Фаллаорол тумани марказидан туш вақтида бўладиган эски, алмисоқдан қолган «УАЗ» маркали машинага бир амаллаб чиқиб олиши шарт. Бўлмаса, эртасига худди шу вақтгача кутишига тўғри келади. Ортага қайтиш ҳам шу тартибда, эрта билан соат 4-5 ларда бўладиган худди шу машинадан қўлиб кетган киши яна бир сутка сабр қилиши керак. Тахририятимизга бир гуруҳ фермерлардан келган шикоят хатини ўрганиш учун бу ерга келиб, қўллаб-қўллаб оғир маънавиятга дуч келдик. Фермерларнинг иқтисодий аҳолиночор, лалми деҳқончиликдан самаракан, Фермерларни ёниги, минерал ўғит, уруғлик билан таъминлашда қўллаб-қўллаб муаммолар, сансопарлик, суиестеймолчиликлар учраб туриши оддий ҳолга айланиб қолган.

«Э.Исмоилов» агрохизмати директори Мамлатиш Жўранов уч-тўртта фермерни йиғилишга муваффақ бўлди. Фермерлар билан «хорма-бор бўл» тарздаги қисқа таълиқимиздан кейин мақсадга ўта қолдик.

Маълум бўлишича, 2002 йилдан бошлаб собиқ ширкат бўлишига заминдаги «Жума-Э.Исмоилов» агрохизмат маркази ташкил этилган. Агрохизмат маркази низоми, таъсис йиғилиши қарорлари билан таъсисчиси. Билишимизча, ушбу марказ шу ҳудудда жойлашган фермер бўлишлари томонидан бошқарилиши (таъсисчи

ХУҚУКИНИ БИЛМАГАН ФЕРМЕР

ҲАР ҚАДАМДА МУАММОГА ДУЧ КЕЛАВЕРАДИ

сифатида), ўз наъбаотида фермерларга турли хизмат турлари кўрсатилиши лозим экан. Олқишга лойиқ оқилона тadbир. Собиқ ширкат бўлишига ҳудуддаги юзга яқин фермер бўлишининг мушқули осон бўладиган бўлибди. Лекин амалда-чи?..

Бу ердаги вазиятни ўрганиб шу хулосага келиш мумкинки, «Жума-Э.Исмоилов» агрохизмат маркази юқоридаги хизмат турларининг ҳеч қайсисини амалга оширмаган, бунинг учун ҳеч қандай ресурсга, моддий-техник базага эга эмас. Сабаби собиқ ширкат бўлишига улкан қарзлар билан тугатилган, шу боис балансидида қийматга эга барча воситалардан мусову бўлган. Ана энди муҳома қилмоқчи бўлган низоми асосий масалага яқинлашдик. Собиқ ширкат бўлишининг турли ташкилотлардан, асосан туман дон маҳсулотлари

корхонасидан қарийб 87 млн. сўмлик қарзи мавжуд. Қарзлар муттасил равишда шартнома шартлари бажарилмаганлиги, собиқ раҳбарларнинг нўноқликлари сабабли вуқудга келган. Фуқаролик кодексининг 50-моддасига биноан ушбу қарзлар юридик шахс бутунлай тугатилиб, унинг мол-мулкни қабул қилиб олган қўнуний ворисга ёки қўнуний ворис сифатида қайта ташкил этилган юридик шахс зиммасига ўтади. Лекин ҳамма гап шундаки, «Жума-Э.Исмоилов» агрохизмат маркази қўнуний ворис сифатида эълон

латнома бланкаларига имзо чектириб олишган. Фермерлар зиммасига қарздорлик масъулиятини юқловчи бу ҳужжатларга имзо чектириш учун турли «юмшатуви» гаплар тўқиб-чиқарилади. Агрохизмат маркази директори Жўранов Мамлатиш аканинг изох беришича, қарздорлик ҳар гектар ер ҳисобига 1611 сўмдан тасдиқланган. Бу ўринда ҳеч қандай бўлмаган. Фермерлар ўз ихтиёри билан далолатномаларга қўл қўйиб беришган. Ваҳоланки...

— Мен «Ҳоз оёқли қўнғирот» фермер

агрохизмат марказига махсус хат келган. Лекин марказ директори ўша хатни ёки қарздорлиқни белгилловчи бошқа қўнуний ҳужжатларни бизга кўрсата олмади. Ваҳоланки, муаммонинг қўнуний ечими мавжуд. Юқорида айтганимиздек, фермер бўлишлари собиқ ширкат бўлишининг ворисини деб эълон қилиниши, тугатиш ва қайта ташкил этиш комиссиялари тўзлиши, низо тугилганда масала суд орқали ечилиши лозим эмасиди? Бунинг ўрнига эскича мазмунрий-бўйруқбозлик усулида иш юритилган. Фермерларга бу тахлит муносабатда бўлаётганлардан «қайси замонда яшайсиз?» деб сўраш ўринли бўлади.

Ахир мустақиллиқнинг ўн иккинчи йилида эркин бозор иқтисодининг асослари яратилган, фуқаролик жамияти сари жиддий қадамлар ташланаётган бир пайтда бундай ҳолатларга йўл қўйиш бизнинг умумий мақсадларимизга қанчалик мос келади?

Шу ўринда туман деҳқон-фермерлар уюшмаси ҳақида ҳам бир неча оғиз сўз. Ташкилотнинг низомида кўрсатилган вазифалардан бири «фермерлар манфаатини ҳимоя қилиш» деб аталади. Бу ўринда, ақсинча, фермерларга қарздорлиқни юқлашдек ноқўнуний ҳатти-ҳаракатга бош қўшаётган туман деҳқон-фермерлар уюшмаси ишига қандай баҳо бериш мумкин?

Яна бир масала борки, бу тўғрисида эслатмасликнинг иложи йўқ. «Жума-Э.Исмоилов» агрохизмат маркази ўз олдида қўйган фермерларга хизмат кўрсатиш вазифасини бажара олмаётган бўлса, нима ишлар билан машғул? Балки унинг низомига туман ҳокимиятининг турли бўйруқ ва қўрсатмаларини фермерларга етказиш «вазифасини» киритган маъқулдир. Фермерлардан келган шикоят хатида агрохизмат маркази директори Жўранов Мамлатишнинг фаолиятидан ҳам норозилик ақс этган. Ваҳоланки, ушбу муассаса директори таъсисчи сифатида фермер бўлишлари раислари томонидан тайинланган экан, унинг ишда қўлиш-қолмаслиги масаласини ҳам таъсисчилар ҳал этади. Шикоятни ўқир экансан, фермерлар уларнинг бу ҳуқуқи тўғрисида яхши билимайдилар чоғи деб ўйлаиб қолсан киши.

Абдурахмон МУСТАФОКУЛОВ,
«Hurur» мухбири

DOLZARB MAVZU

Халқимиз мустақиллиқнинг 13 йилига қадам қўйди. Босиб ўтилган йўлнинг салмоқли бўлганлигини дунёнинг етакчи давлатлари эътироф этмоқда. Мустақилликкача ўзбекнинг боласи хорижда ишлаши ва ўқиши факат орзу қиларди. Энди бизга дунёнинг эшикларини очилди. Ўзбекистон ҳам хорижликларга ўз дарвозаларини очди. Кечагина биз билан «ягона оила»да яшган МДХ мамлакатлари билан ҳам кирди-чикдимиз қўнуний йўлга қўйилди. Азалги борди-келди, қудандачилик давом этаётди. Тақдир тақозоси билан Ўзбекистондан ташқаридида яшаётган айрим ҳамюртларимиз энди ўз юртига қайтиса келмоқда. Хўш шундай экан, нима қилиш керак? Мухбиримиз Тошкент вилоят ИИБ хорижга чиқиш, келиш ва фуқаролик бўлиши бошлиги, милиция полковниги Салоҳиддин Мираҳмедов билан ана шу мавзуда суҳбатлашдик.

— Чет эл фуқаролари Ўзбекистонда доимий яшаш истагини билдирганларида аризалар қайси меърий ҳужжатларга асосан қўриб чиқилади?

— Ўзбекистон Президентининг 1999 йил 26 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида паспорт тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги фармонида биноан Вазирлар Маҳкамаси 1999 йил 16 апрелда «Қорақалпоғистон Республикаси Жўрғи Кенгеси, Тошкент шаҳар ва вилоятлар ҳокимлари қошидаги махсус комиссиялар ҳақида низоми тасдиқлаш ҳақида»ги қарорни қабул қилди.

Бундан мақсад Ўзбекистонга хориждан келган фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахсларни доимий рўйхатдан ўтказишдир.

Хорижий фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга яшаш гувоҳнома-

ЮРТИМИЗ ДАРВОЗАЛАРИ ОЧИҚ. АММО...

рини бериш ҳамда уларни Ўзбекистон ҳудудига доимий қайддан ўтказиш билан боғлиқ масалаларни қўриб чиқиш бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Жўрғи Кенгеси, Тошкент шаҳар ва вилоятлар ҳокимлари қошида махсус комиссиялар тўзилган.

— Доимий яшашга қолиш ва яшаш гувоҳномаси билан ҳужжатлаштиришга мурожаат қилган чет эл фуқароларининг ҳужжатларини қўриб чиқиш тартиби тўғрисида гапириб берсангиз?

— Ўзбекистонда доимий яшашга қолиш истагини билдирган шахсларнинг аризалари юқорида айтилган махсус комиссиялар қошида қўриб чиқилади.

Тошкент вилояти ҳокими — комиссия раҳбари, раҳбар муовини — вилоят Ички ишлар бошқармаси бошлиги. Адлия, ижтимоий ҳимоялаш бошқармалари ва коммунал-фойдаланиш бирлашмалари бошқармалари — комиссия аъзолари ҳисобланади.

ИИБ ҳудудий бўлишлари хорижга чиқиш, келиш ва фуқаролик бошқармалари бошқармалари — комиссия котибидир. Комиссиялар таркибига, шунингдек, «Махалла» хайрия жамғармаси бўлишлари раҳбарлари ҳам киритилиши мумкин.

Комиссиялар қуйдаги ваколатларга эга: тақдим этилган ҳужжатларни қўриб чиқиш, чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларни Ўзбекистон ҳудудига доимий қайд этиш ҳамда уларга яшаш гувоҳномаларини бериш билан боғлиқ масалаларни қўриб чиқиш. Ушбу масалалар бўйича рухсат бериш ёки рад этиш ҳақида қарор қабул қилиниши мумкин.

— Ўзбекистонда доимий рўйхатдан ўтиш ҳамда яшаш гувоҳномаси билан ҳужжатлаштириш учун чет эл

фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслардан қандай ҳужжатлар талаб этилади?

— Доимий қайддан ўтиш ҳамда яшаш гувоҳномаси билан ҳужжатлаштириш учун аризачи ўзи вақтинча яшаб турган шаҳар ёки туман ички ишлар бўлишларига қуйдаги ҳужжатларни тақдим этади:

1. Белгиланган намунадаги ариза-анкета, икки нуска.
2. Таржимаи ҳол.
3. Миллий паспортидан нуска.
4. Яшаш жойидан маълумотнома.
5. Аризачи яшамоқчи бўлган уйдаги қариндошлари ёки танишларнинг турар-жой тақдим этаётгани ҳақида нотариал тасдиқланган аризалари.

Агарда ушбу жараён оилаларнинг бирлашиши билан боғлиқ бўлса, никоҳ ҳақидаги ҳужжат ва болалар туғилганлиги ҳақидаги гувоҳномаларнинг нотариал тасдиқланган нусхалари.

6. Рангли ёки оқ-қора тасвирдаги 3,5 X 4,5 см ўлчамли иккита фотосурат.

Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 19 августдаги 423-қарорига асосан чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслардан олинганда ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 3 ноябрдаги 533-қарори билан тасдиқланган давлат божи, доимий яшашга қолиш тўғрисида ҳужжатларни расмийлаштирилганлик ва қўриб чиқилганлик учун 50 АҚШ доллари миқдорига давлат божи тўланади ва чиптаси топширилади.

Шаҳар ёки туман ички ишлар бўлими ҳужжатларни расмийлаштириш ва ўзининг юқори бўлишларига олиб боради.

Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, вилоятлар Ички ишлар бошқармалари ва Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармаси мутасадди давлат

идораларидан жавоб олган, тўлиқ ҳужжатлар тўпламини махсус комиссияга қўриб чиқиш учун тақдим этади.

Комиссия ҳужжатларни қўриб чиқади ва тегишли хулосаларни чиқаради.

Ижобий хулоса бўлганда расмийлаштирилган ҳужжатлар тўплами якуний қарор қабул қилиниши учун Ўзбекистон Ички ишлар вазирлиги Хорижга чиқиш, келиш ва фуқаролик бошқармасига юнатилади.

— Ўзбекистонда доимий яшашга рад жавоби олган чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар нима қилишади?

— Рад жавоби билдирилган шахсларнинг ҳужжатлари шаҳар ва туман ички ишлар бўлишларига қайтариб юборилади.

Улар эса хулоса ҳақида уч кун ичида аризачига хабар етказиш ва ушбу ҳолатдан келиб чиқиб ўрнатилган тартибда тегишли чоралар қўрилади.

— Яшаш гувоҳномаси қандай шахсларга берилади?

— Яшаш гувоҳномалари қуйдаги тоифа шахсларга берилади:

— Ўзбекистон фуқаролик қўнуни чиққандан сўнг (1992 йил 27 июл) доимий рўйхатга қўйилган ва бирор бир давлат фуқаролигига мансублигини исботлай олмаган шахсларга;

— Ўзбекистон ҳудудига доимий рўйхатдан ўтиш ва яшаш гувоҳномалари билан ҳужжатлаштириш учун рухсат олган шахсларга;

— Ўзбекистон ҳудудига доимий яшовчи, лекин Ўзбекистон фуқаролигини қабул қилмаган шахсларга.

Суҳбатдош:
Зайниддин МАМАДАЛИЕВ

NAZORAT

Доно халқимиз, «отанг-бозор, онанг-бозор» деб бекорга айтмаган. Кимдир бу ерга молини сотиш учун, кимдир нимадир харид қилиш учун келса, яна кимдир нарх-навои билиш учун келади. Зеро, ота-боболаримиз ҳам бирор бир мамлакат аҳолисининг турмуш даражаси билан қизиқсанг, аввало ўша мамлакатнинг бозорига боргин, бозордаги нарх-навога қараб, керакли даражани белгиласан, дея ўғит берганлар.

ОТАНГ БОЗОР — ОНАНГ БОЗОР

Яқинда, тўғрироғи, жорий йилнинг 19 июлидан 25 ойлига қадар Тошкент шаҳар прокуратураси ходимлари, ҳуқуқни ҳимоя қилувчи ва назорат органлари билан ҳамкорликда бозорлар фаолияти бўйича қатор тадбирлар ўтказдилар. Бундан қўзланган асосий мақсад «Тошбозортайёровсавдо» уюшмаси тизимида кирувчи акциядорлик жамиятлари ҳамда уларнинг жойлардаги шахобчаларидаги вазиятни ўрганиш эди. Дарҳақиқат, сўнгги пайтларда бозорларни айланган киши қизиқ ҳолни кузатиши мумкин. Деярли барча бозорларда маъмурият томонидан махсуслотларни сотиш учун махсус пештахталар ўрнатилган. Аммо, шундай бўлишига қарамасдан нима учундир аксарият бозорларда махсуслотлар ерда сотилади. Бу билан сотувчилар ҳам ўзларига, ҳам харидорларга қийинчилик туғдиroomқадлар. Дейлик, бирор нарсани харид қилиш учун бозорга келдингиз. Бозор дарвозасига яқинлашишгиз билан оёқ қўйишга жой топа олмай қоласиз. Бўш яшиқнинг устида дейсизми, эски курси ёки газета варағидами, фарқи йўқ, сотувчилар молини сотиб ўтирибди. Савдо авжиди. Лекин махсуслотларга қанча чанг-ғубор ёпишаётгани ҳеч кимни қизиқтирмайди. Сотилаётган махсуслот, олма, анор, хуллас, шунга ўхшаган ҳул мева бўлса майли, уйда ююб истеъмол қилса бўлади. Аммо, ҳар қандамда учрайдиган курут, жўҳори ё ҳонадонда тайёрланган турли ширинликларни ююб, тозалаб бўлмайди-ку? Бозорларнинг ичи эрта билан ҳамда кечки пайт сутунбўйи, тозаланди: Бу ерлар-чи? Юрдошларимиз, айниқса болаларнинг орасида турли юқумли касалликлар кўпайиб бораётганининг асосий сабабларидан бири шу эмасмикин?

Тадбирлар чоғида кўзга ташланган энг биринчи ноҳус манзара шу бўлди. Бу ҳолат айниқса, пойтахтнинг «Эскиқўва», «Чигатой», «Чўқурсой», «Олой», «Юнусобод», «Сирғали» бозорларида урфга айланган. Турри, юртимиз турли-туман сархил мевалари, ширинликда асал билан тенглашгудек қовун-тарвузлари билан машҳур. Саратон келиши билан бу хилдаги махсуслотларсиз бозорларимизни тасаввур этиш қийин. Шайхонтоҳур, Собир Раҳимов ва Миробод туманларида эса, нима учундир расмий бозорлар қолиб, бозор ҳудудидан ташқарида, рухсат этилмаган жойларда сунъий бозорчалар пайдо бўлгани ҳолда, бу бозорчаларда полиз махсуслотлари билан савдо қилиш авж паллага кирган. Юқоридаги ҳолатда, махсуслотлар ерда сотилаётгани тўғрисида санитария талабларига жавоб бераётган бўлса, бу ерда асосан автомобил йўлларининг четига қўйлашганлиги сабабли, ҳайдовчилар учун баъзи ноқулайликларни келтириб чиқармоқда.

Бундан ташқари, бозорлар ҳудудидида фаолият кўрсатаётган аксарият ошона ва қаҳахоналардаги ахвол санитария талабларига мос келмайди. Шунинг учун улардан 52 тахсилнинг фаолияти тўхтатилди.

Энди эътиборингизни бошқа бир турдаги «бозор»га қаратмоқчимиз. Валюта қимматликлари билан боғлиқ қонунбузарликлар ҳамда жиноятчиликнинг олдини олиш ва фош этишга доир қонунлар ижросини таъминлаш жазасидан олиб берилган тадбирларда аниқланишча, бу ерда на қийим-кечалар, на қишлоқ ҳўжалиғи махсуслотлари сотилади. Унинг юқоридаги бозорлардан фарқи, бу ерда асосий вазифани «даллол» бажарди. Халқимизнинг «Хизр назар қилмаса, эшак бозорига ҳам даллол бўла олмайсан» деган қизик бир макולי бор. Даллоллик расмий касб бўлмагани ҳолда бу ишни қилмоқчи бўлган одамдан авваламбор уйдабуронлиг-у гапга чечанлик талаб қилинади. Унинг асосий вазифаси харидор билан сотувчи ўртасида воситачилиқдир. Қилган меҳнати уларга хизмат ҳақи олади. Ҳозирги кунда эса шундай «даллол»лар пайдо бўлибдики, аввалдан юқорида келтирилганимиздек, уйдабуронлиг-у гапга чечанлик талаб қилинмайди.

Мисолларга мурожаат қилсак: «Асакабанк» филиали олдиди А.Миралимов банк филиали билан фуқаро ўртасида «даллол»лик қилмоқчи бўлган. У Абайдуллаевга 2000 АҚШ доллари олиб бериб, вазизга 40 минг сўм «муқофот» пули олаётган пайтида Яқкасарой тумани ИИБ ходимлари томонидан ушланган. Бу ҳали ҳолва. Одатда «даллол»лик билан асосан эркаклар шуғулланишар эди. Лекин нима учундир сўнгги пайтларда аёлларимиз ҳам бу «касб»га киришгил қолган қўринадди. Ана шундай «даллол»лардан бири бўлмиш М.Иноғомова Сирғали туманида қўйлашган «Асакабанк» валюта айирбошлаш шахобчасида воситачилиқ қилиб, 15 минг сўм ҳақ вазизга фуқаро А.Юлдашевга 2000 АҚШ долларини алмаштириб берган вақтида, ушбу туманда қўйлашган «Узсанотқурилишбанк»нинг валюта айирбошлаш шахобчасида эса яна бир «даллол» Э.Хисамова 10 минг сўм вазизга фуқаро А.Нишоновга 2000 АҚШ долларини алмаштириб бераётганида ушланганлар.

Ушбу тадбирлар жараёнида аниқланган ҳуқуқбузарликларни бартараф этиш бўйича 6 та тақдимнома, санитария қоидаларини бузган 151 та, валюта айирбошлаш қоидаларига риоя қилмаган 40 та, яъни 191 нафар шахсга нисбатан маъмурий ҳуқуқбузарликка оид ишлар қўзғатилгани ҳолда қонунбузилиш ҳолатларига йўл қўймаслик ҳусусида 71 нафар фуқарога оғоҳнома эълон қилинди.

Хулоса ўрнида айтмоқчимизки, текширувлар, турли тадбирлар ўтказилади. Аниқланган қамчилликлар юзасидан таъсир чоралари қўлланилади, тақдимномалар киритилади. Натижанда кўрсатилган қамчилликлар бир қадар бартараф этилади, тўғрироғи бартараф этилгандек бўлади. Бироқ орадан маълум вақт ўтиши билан ахвол ўша-ўша. Агар жиддий ўйлаб қўрсак, бу муаммони ечиш фақатгина прокуратура ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза этувчи органларнинг вазифаси бўлиб қолмасдан, балки кенг жамоатчиликнинг, қолаверса ушбу масалага бевосита мутасадди бўлган ташкилотларнинг бурчи-дир.

Комил ТОЖИҚУЛОВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси
бўлими бошлиғи

JINOYAT ISHI

Айни киш чилласи. Янги йил байрамидан бир неча кун ўтиб кетган бўлса-да, ичкилик ишқибозлари учун баҳона ҳам, пул ҳам топилаверади. Маишатдан боши қизган Ўрол Навоий номли ширкат ҳўжалигининг «Қорақудук» маҳалласидаги уйига келгач, алламаҳалгача гандирақлаб юрди. Ниманидир ахтариб топди. Сўнг ҳамманинг уйкуга кетишини кутди. Унинг уйдан қўшогиз милтиқни олиб чиқиб кетганини ҳеч ким сезмади. Йўлни тўппа-тўғри Абдуғанининг уйи томон солди. Омонатга хиёнат қилганликда айбланган ўстини бир қўқитиб қўймаса бўлмайди. Аслида-ку, унинг гирт муттаҳамлигини бутун қишлоқ билади. Нозик масалада келишмай қолишганидан бўён Абдуғанининг баланддан келиши унинг ғашига тегади. Йўқ, у дўстнинг ўзини камситишига йўл қўймайди.

Абдуғани уйда экан. У таниш овозини эшитиб ҳўжлага чиқди. Ташқари қоронғи бўлгани учун аввалгига Ўролнинг қўлидаги милтиқни пайқай олмади.

Бемаҳалда отилган милтиқ овози қишлоқ узра қўқан тунги соқинликни чок-чокидан сўқиб юборди. Аллақердан итларнинг безовта ҳуриши эшитилди.

Қишлоқда рўй берган воқеа ҳақидаги ноҳус хабар шу қўқич туман прокуратурасига ҳам етиб келди. Жиноят иши қўзғатилиб, тезкор тергов ҳарақатлари ўтказишга киришилди.

Ўлдириш билан қўқитиш жиноятини содир қилган Ўролни ҳам «жабрланувчи» Абдуғанини тергов қилиш жараёнида қўз қўриб қўлоқ эшитмаган қотиллик фош этилди. Етти йилдан бўён очилмай келаётган қотилликни содир этган шахс — Абдуғани Ҳўжамов бўлиб чиқди.

— Опа, дадамни соғиниб кетдик, қачон келади уйга?

Лола (исм ўзгартрилган) ҳоли-жонига қўймай дадасини сўрайвермайдиган болаларининг соғини тўла қўларига тик қараша боғинмай қўзларини олиб қочади. Ростини айтишга юраги дов бермайди — деворнинг ҳам қўлоғи бордай туолаверади. «Агар бирорта одамга тилинганда гуллаб қўйсанг, ўлдим деявер» — Абдуғанининг бу тақдиди мисига шўнчалик ўрнатиб қолганки, ётса ҳам, юрса ҳам қўлоғи остида жанглангаб, юрагини қўқув босади.

Абдуғанига иккинчи хотин бўлиб теканидан кейин Лоланинг ҳаёти заҳар-заққумга айланди. Сир фош бўлмаслиги учун шўбагаўй эрининг қунора қоплаб турғишга қўқибки ҳам қолди. Фақат болаларининг ота соғинида ичкиби, озиб-тузиб кетаётганини қўқинида ичиди сақлаб келаётган сир портлаш даражасига етгудай бўларди. Бундай азобга чидай олмаган аёл ахйри болаларига сирни очиб қўқиди-ю, уларни ҳам ўз қисматида шерик қилди. Энди она ботида уйнаган қалтак, болалар бошида ҳам сина бошлади. «Агар қўқув остида ушламаса, булар сирни фош қила-

ди», дея ҳаёлга борган Абдуғани хотини ва унинг болаларини турли қийноқларга сола бошлади.

Лола ҳаётини остин-устун қилиб юборган Абдуғани билан танишган ўша кўнни лаянатлайди. Аслида-ку, бу беш кўнлик дўненинг ҳўю ҳаваслари олдида тиз қўқмаган кимса бормикин ёғур оламда?! Яхши еб-ичиш, яхши қийинишни, хуллас, фароғатда яшашни аёл зоти хоҳламайди-ми? Абдуғани қишлоқда бойваччалардай яшайди. Аммо ниманинг авазига? Лола унинг фирбгарлик жинояти содир этгани учун икки марта қамалиб чиққанидан хабардор эди. Бунақа тараллабедод юришлари бировларни ҳўв тушириб топган ҳаром пуллар ҳисобига эмасми?

Букрини гўр тазати, деганлари рост экан. Абдуғани содда одамларни курси, албатта эски касали қўқиб қоларди. Бунақалар қишлоқда сон мингга топилади. Лоланинг эри Нуриддин ҳам шулардан бири. Бир сафар Абдуғани Лоланинг қўлоғига «лагмон осиб», омондаги ойни ҳам олиб бера олишидан лоф урди. «Бор-йўғи битта телевизорми, шўям ишми, секундада ест қила-

ди», дея ҳаёлга борган Абдуғани хотини ва унинг болаларини турли қийноқларга сола бошлади.

— Сени алдаб ўқибманми, ҳамқишлоқ, — деди Абдуғани қўв қўзларини қисиб. — Қўқрай томонлардан бир уйни савдолашиб қўқганман. Ана ўшани сизларга олиб бераман.

— Ростданими? — деб сўради Нуриддин унга ишонганини ҳам, ишонмаслигини ҳам билмай.

— Агар алдасан, тил тортмай ўқай. Ё қасам ичайми?

— Қачон қўқгани борамиз?

— Хоҳласанг, шу бугуноқ.

Жайраг эрт унга яна ишонди. Фирбгар йигит эр-хотинини олиб, Бўқадан Қўқрай тумани сари йўлга чиқди. Унинг мақсади бутўнлай бошқа эди — қандай қилиб бўлмасин, Нуриддинни даф қилиши керак, акс ҳолда иши па-чава бўлади.

Қўқрай тумани «Қўқрай» жамоа ҳўжалиғи ҳудудига қўйлашган қабристон ёнидан ўтиб боришар экан, Абдуғани шу атрофдаги ўзумзорни чамалаб одимлади. Ўзумзор қимсасиз эди. Унинг ёвуз ниятидан беҳабар Нуриддин яна бир неча дақиқадан сўнг мана шу разил қимсанни қўқлада ҳўв таслим қилишини ҳаёлига ҳам келтирмасди. Икковлон юзма-юз келишганда боғги фирбгар ёвуз қимсага айланди. Қотиллик Лоланинг қўз ўқига рўй бер-

миз. Сенга им-портнийсидан олиб берайми, оғзинг очилиб қоларди», деган гапларни шўнчалик ишонарли қилиб айтдики, аёл фирбиз тузоғига қандай қилиб тушганини билмай қолди. Икковлон шаҳарга равона бўлишди. Абдуғани сўвга олиб бориб сўғормай келади-ганлар хилидан эди. Унинг авраб-адашларига чиппа-чи ишонган Лола телевизор олишга пули йўқлигидан тилла узугини қўш-қўллаб унга топширди. Абдуғани узукни ими-жиммида пуллаб юборди.

Лола уйига қўп-қўқуқ қўп билан кириб келди. Узук Абдуғанида эканлигини эшитган эри Нуриддин гинг демади. Аксинча, ўзи авраган фирбгарнинг тузоғига илинди.

— Узукни залогга қўқиб келдим. Телевизорнинг зўри қиммат экан, олганга яраша «қўқоз»дан олиб берай депман. Яна ўн беш минг бермасанг бўлмайди, ҳамқишлоқ, — деди Абдуғани унинг елкасини қўқиб. Садда Нуриддин болаларим қўқосин деб, ҳамқишлоқнинг қўқига 15 минг сўм пулини тутқазди.

Ойлар ўтди. На телевизордан, на пуллардан дарак бор. Абдуғани ҳар сафар учрашишганида эр-хотинини қўқини пуч ёнғоққа тўқдириб, қилган ишидан рохатланиб юраредди. Унинг измидан қиколмай қолган Лола бир сафар тилла узугини ҳам бериб юборди. Кейин наъбат зотли сиғирга, икки бош бузоқчага келди. Абдуғани молларни сотиб, пулини чўнтағига урди. Бу ҳонадонга танда қўқган фирбгар орадан бир неча кун ўтиб, эр-хотини яна ҳўв туширди — улар яшаб турган уйни сотиб юбориб, оилани қок қақшати.

Бор-бўдидан айрилган ҳокисор эр-пичок бориб сўягига тақалгандан кейингина Абдуғани билан эрқакчасига гапллашишга ўқизда журъат топди.

— Менга тегишли мол-мулк, пулларимни қайтармасанг, устиндан миллиярга айт қиламан. Ички ишлар бўлимига ариза ҳам ёзиб қўқганман, — деди

ди. Бундай шафқатсизликни қўқмаган аёл қотилнинг қаршисида дағ-дағ титрар, тили қалимага келмас эди.

Абдуғани жасаднинг қийимларини титқилаб, аризини топди. Қўқозни майдалаб йиртар экан, жиноятнинг ягона гувоҳи бўлган Лола оғзидан гуллаб қўқийи мумкин, деган ҳаёлдан қўқиб кетди. Хирсдай қўқчи йигит уни ҳам ҳўморидан қўқинча қалтаклади.

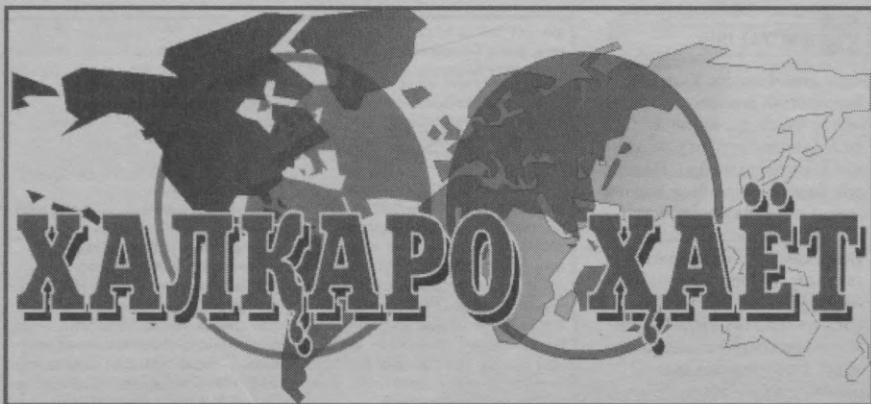
— Агар қўқэтиб оғиз очсанг, эринини ёнига равон бўласан, тушўқингми? — деди у аёлнинг ёқасидан олиб. — Тушўқиндан, тушўқиндан, — Лоланинг тили баэур айланди.

Лола сирли қотилликни етти йўлга-ча ичиди сақлаб келди. Етти йўл қўқув остида, қотилнинг беаёв қалтакларига чидаб яшади. Агар у бу машўв қотиллик ҳақида ўз вақтида тегишли жойларга ҳабар берганида эди, ўзини ҳам, болаларини ҳам бундай қўқиноқларга дўчор қилмаган бўларди. Афсус...

«Қўқза қўқинмайдидагн энг майда заррача ҳам эртами, кечми, барибир, ўзини намоён этмади. Яширинган нарсга топилмасдан қолмайди — у эртами, кечми, барибир, тирқишдан мўралаб ўзини фош қилади», деган экан до-нишманд Конфўсий. Халқимизда эса «Қўқинг ишининг қийғи қўқ йилдан кейин ҳам қидади» деган доно нақл бор. Юқоридаги жиноятнинг фош этилгани бунга яққол мисол бўла олади.

Мазкур жиноят иши жиноят ишлари бўйича Тошкент вилоят судида қўқиб чиқилди, суд ҳўқими қотил қотил А.Ҳўжамов 20 йил муддатга, Ў.Ҳўраев эса одам ўлдириш билан қўқитиш жиноятини содир этгани учун 3 йўл 6 ой муддатга озодликдан маҳрум қилинди. «Яхши фарзанд олқиш келтирар, ёмон фарзанд қарғиш келтирар», деб беҳижга айтилмаган. Абдуғанининг падари бузрукворни элга таниқли бахши эди, ўқидан қўп яхши ном қолдириб эди. Нобон фарзанди эса отасининг пок номига ҳам доғ туширди. Аттан!

Х.ЗАНИДДИНОВ,
Бўқа туман прокуратурининг
ёрдамчиси

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ Марказий Осиёни ядро қуролидан ҳоли ҳудуд сифатида ривожланиши ҳолатини илгари суриб, бу дунёда тинчликни сақлаш, халқлар фаровонлигини таъминлашда муҳим ўрин тутганини алоҳида таъкидлаб келади. Ҳақиқатан ҳам дунёда тинчлик ўрнатилмас экан, ҳеч қандай ўсиш ва тараққиёт ҳақида гап бўлиши мумкин ҳам эмас. Бунинг учун эса барча бирдек ҳаракат қилмоғи, яқдиллик билан иш юритмоғи лозим. Ҳамфикрлик, ҳамкорлик бўлмаган жойда албатта эъраволик, гегемонлик сари интилиш ривожланаверади. Ва бунга бефарқ бўлиш мудҳиш оқибатларга олиб келиши тажрибадан маълум. Шу боис ҳам бунга йўл қўймаслик барча учун бирдек манфаатлидир.

кинки, бугун дунё ҳамжамияти томонидан бу масалани яқдиллик билан ҳал этиш учун жуда қўлай имконият мавжуд. Бу ҳам бўлса, иқтисодий, маънавий ёрдам кўрсатиш ва ҳавфсизликни кафолатлаш эвазига КХДРни ядро қуролини тарқатмаслик ва МАГАТЭ билан тўла ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага қайтаришдир. Халқаро ҳамжамиятнинг бу борадаги энг самарали йўли эса — БМТ ҳавфсизлик Кенгашининг махсус резолюциясини қабул қилишидир.

Бугун халқаро майдонда шу каби вазиятлар бўйича ягона тўхтамнинг

XXI АСР МУАММОСИ

ФАҚАТ ҲАМКОРЛИҚДА ҲАЛ ЭТИЛИШИ МУМКИН

Бирок, бугун Корея ярим оролида юзага келган вазият кўпчиликти ташвишлантирмоқда. Аниқроқ қилиб айтадиган бўлсак, бугунги кунда Шимолий Кореянинг ядро қуролини яратиш дастури сиёсатчиларни бироз ўйлантириб қўйди. Мутахассисларнинг фикрига қараганда, бунинг келиб чиқиши турли-бўлган. Кимдир бунга айрим ривожланган давлатларнинг Шимолий Кореяга нисбатан паст назар билан қарашини оқибатида ўзининг нимага ҳодирлигини исботлаш учун қилинаётган уришни десак, айримлар бунинг мамлакатнинг иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий жиҳатдан қудратини оширишга қаратилган иш, деб ҳисобламакда. Дастлаб Шимолий Кореянинг бундай уришларига ҳаёлий иш деб қараб келаётган айрим давлатлар ҳам бугунги кунда бунинг қанчалик реаллигига шубҳа қилганликлари йўқ. Хатто КХДРнинг ядро амбицияларини америкача тўқима деб ҳисоблаб келаётган Жанубий Корея ҳукумати ҳам Йондехтон полигонидagi 70 та детона-торлар синовдан ўтказилиб, 8 минг дон ядро стерженьларига қайта ишлов берилгандан кейингина бу миш-миш эмас, балки реал ҳақиқат эканлигини тасдиқлашга мажбур бўлишди. Ҳисоб-китобларга қараганда, Пхеньян келгуси йили бундай зарядлардан 8 тасини қўлга киритиши, ундан кейин эса уларнинг сонини 20 дан ортириши мумкин экан.

Ким Чен Ир томонидан олиб борилаётган сиёсат нафақат унга қўшни, балки бошқа дунё давлатларини ҳам ташвишга солиб қўйди. Чунки бу муаммонинг газак отиши Осиёда ядровий қуролиниш пайғасининг бошланиб кетишига олиб келиши мумкин. Бундай тағлиқ ҳолати Япония, Хитой, Тайвань, Ҳиндистон, Покистон, Эрон, Исроил каби давлатлардан тортиб, бутун континентга ёйилиб кетиши ва унинг қўлла-қўланиш даражасигача бўлган ҳавфни келтириб чиқаришга қодир.

Бундан ташқари, КХДР қийин иқтисодий шартларда ядро технологияларини экспорт қилиш орқали, ўзининг моддий аҳолини яхшилаб олишдек имкониятга эга бўлиш арафасида турибди. Бу эса терроризмнинг инсоният ҳаётига солаётган ҳавфини янада кенгрок қўлч қўйишига замин яратиши

мумкин.

Бу вазиятдан чиқиш учун айни пайтда бир қанча вариантлар ишлаб чиқилмоқда.

Улардан биринчиси — Ким Чен Ир талабларига қарши бориш, яъни бу дегани расмий Вашингтон ва Пхеньян ўртасида икки томонлама музокара-ларни бошлаш ҳамда Шимолий Кореяни халқаро ҳавфсизлик эвазига озиқ-овқат, пул, энергетика билан таъминлаш. Бирок, мутахассисларнинг фикрича, бу вариант қўлай бўлиши билан бирга, ҳавфли ҳамдир. Чунки, бу вариантнинг қўлланилиши баъзиларнинг назарида ядровий шантаж орқали катта манфаатга эга бўлиш мумкин, деган фикрнинг ўйғонишига сабаб бўлиши мумкин. Унинг устига Жорж Буш Ким Чен Ирнинг бу борадаги бирон бир кафолатига ишониши даргумон. Сабаби Шимолий Кореянинг ядровий қуроли-лаш программаси исталган вақтда ҳаракатга келтирилиши ва янги-янги талаблар қўйилиши мумкин ва бунга ҳеч ким кафолат бера олмайдиган ҳам.

Эсингизда бўлса, 1994 йили Клинтон маъмурияти КХДР ҳудудидаги ядро объектларига қарата ҳужум уюштириш-ни режалаштирган эди. Аммо орадан саккиз йил ўтган, бугунги вазият ва шарт-шароит олдингидан ўзгарган. Яъни агар олдин АҚШнинг бундай ташаббусини Япония ва Жанубий Корея давлатлари қўллаган бўлса, бугунга келиб бундай таянч умуман йўқ ҳисоби. Чунки ҳужумнинг амалга оширилиши жуда катта талафотга олиб келиши билан бирга, урушнинг бошқа ҳудудларга ҳам ўтиб кетиш ҳавфи бор.

Шунинг учун ҳам АҚШ ушбу вазият-да Жанубий Корея ва Япониянинг рози-лигисиз бир томонлама ҳаракат қил-майди дейишга ҳамма асослар бор. Бундан ташқари, Америка ҳам сиёсий, ҳам ҳарбий нуқтаи назардан бир вақт-нинг ўзида икки жойда ҳарбий ҳаракат-лар олиб бориши ҳам бирмунча қийин-чиликлар келтириб чиқаради. Қолавер-са, Ироқда рўй бераётган воқеалар ту-файли хатто иттифоқчилар ёрдамига кел-ган тақдирда ҳам АҚШ ўз ҳарбий қўш-инларини бу ерда ҳали бироз ушлаб ту-ришга мажбур.

Аммо шунинг ишонч билан айтиш мум-

йўқлиги туфайли дунё давлатларининг Шимолий Корея муаммосини ҳал этиш борасидаги уришлари ҳозирча му-ваффақиятсизликка учрамоқда. Бирок шу йилнинг 27-29 август кунлари АҚШ, Россия, Хитой, Япония ва ҳар икки Корея давлатлари ўртасидаги КХДР аторофидаги муаммони ҳал этиш бо-расидаги олти томонлама Пекин учра-шувига катта қизиқиш билан қара-лмоқда.

Аксарият кузатувчиларнинг билди-ришича, Пекинда ўтказилган кўп-то-монлама музокара-лар муваффақият билан якунланмади. Сабаби асосий субъектлар — АҚШ ва Шимолий Корея бир-бирига йўл беришни истамапти. Шимолий Кореядан фарқи равишда АҚШ бу масала бўйича ўн йиллар да-вомида ҳам музокара олиб бориши мумкин. Лекин Шимолий Кореядаги иқтисодий тағлиқ бунинг мумкин қадар тезроқ ҳал этишга ундамоқда.

Музокара сўнггида МАГАТЭ бош-лиғи Муҳаммад ал-Барадаи Шимолий Кореяни ядровий шантажда айблаб, расмий Пхеньянинг қуруқ ваздалар-ига ишониб бўлмаслигини, лекин шу билан бирга нима бўлганда ҳам уни ядровий қуруқ тарқатмаслик тўғриси-даги шартномага қайтариш ҳамда ҳам-корлик қилиш лозимлигини таъкидла-ди.

Гарчи 27-29 август кунлари бўлиб ўтган бу учрашув аниқ бир тўхтам би-лан якунланмаган бўлса-да, томонлар яқин икки ой ичида бу масала бўйича музокарани яна давом эттиришга кел-лишиб олишди.

Нима бўлганда ҳам бу муаммонинг ечимини ўз вақтида топиш керак. Акс ҳолда ядровий қуролиниш нафақат Осиё, балки бошқа минтақаларга ҳам ёйилиб кетиши ва давлатлар ўртаси-да қуролиниш пайғасининг авж оли-шига сабаб бўлади. Қолаверса, бу наркотрафик, терроризм каби ҳавфли иллатларнинг ривожланишига туртки бўлади. Шу боис КХДР муаммосининг ҳал этилиши ҳамма учун бирдек ман-фаатлидир.

Э.ХАЛИЛОВ,
Фаргона давлат
университети
талабаси

БИРГАЛИКДА КУРАШМОҚ КЕРАК

Инсоният тарихидаги энг фожеали воқеалардан бири 2001 йилнинг 11 сентябрида қайд этилди. Ушанда Америка Қўшма Штатларининг Вашингтон ва Нью-Йорк шаҳарларида содир этилган террорчи-лик ҳаракатлари ер шари ахлининг қалбини ларзага солди. Айни шу кунли воқеалардан сўнг дунёнинг гох у, гох бу бурчагида жирканч башарасини кўрсатиб турган терроризм балосининг қудратли қучга айланиб улгурганлигига ҳеч кимда шубҳа қолмади.

Негаки, 11 сентябрь воқеалари-га қадар ҳам террористик ҳаракат-лар содир этиб келинган бўлса-да, дунёнинг аксарият давлатлари бу даҳшат хуружидан ҳушёр тортма-ган эди. АҚШдаги воқеа эса терро-ризм масофа ҳам, чегара ҳам бил-маслигини исбот этди.

Шу нарсани алоҳида қайд этиш

лозимки, Ўзбекистон ёш мустақил дав-лат бўлишига қарамай, халқаро терро-ризмга қарши курашга биринчилардан бўлиб отланди. Бу бало-қазо инсоният ва мамлакатлар ҳавфсизлигига энг кат-та таҳдид бўлиб турганлиги хусусида жаҳон ахлига бонг урди. Мамлакатимиз раҳбари Ислам Каримов ЕХТнинг 1999 йилда Истанбул шаҳрида бўлиб ўтган анжуманида халқаро терроризм таҳди-ди масаласига алоҳида тўхталиб, БМТ таркибда терроризмга қарши курашиш марказини тузиш таклифини билдирган эди. Президентимиз 2000 йилда ўтказилган Шанхай форумида ҳам бу маса-лага қайтиб, кенгаш иштирокчиларига мурожаат қилди. Лекин уша пайтларда, афсуски, давлатимиз раҳбарининг ташаббусини қўллаб-қувватлаш борасида амалий чора-тадбирлар қўриш эътибордан четда қолмади.

11 сентябрь воқеалари-дан сўнг АҚШ бошчилиги-даги коалиция қучлари хал-қаро терроризмга қарши кураш, унинг Афғонистон ва бошқа мамлакатлардаги марказларини йўқ қилишга киришди. Уша кезларда ҳам Ўзбекистон терроризмга қарши курашга нафақат сўзда, балки амалда ҳам тайёр эканлигини исботла-ди. Айрим давлатлар коа-лиция қучларини қўллаб-қувватлашга иккиланиб турган дамларда бу борада амалий ҳамкорлик қилиш истагини билдирди.

2001 йилнинг декабрида Ўзбекистоннинг «Терроризмга қарши ку-раш тўғрисида»ги қонуни қабул қилиниши эса мамлакатимиз терро-ризмга қарши кураш борасида тутган позициясида собит эканлигини кўрсатди.

Соғлом фикрловчи, жамияти, давлати равнақини кўзловчи, оиласи тақдирини учун қайғурадиган, фарзандлари келажаги хусусида жон қўй-дирадиган кишилар тинчлик-хотиржамлик бўлишини, тинч-осойишта яшаб, ишлашни истади. Лекин дунёда шундай қучлар ҳам борки, улар ўзларининг қабиҳ ниятлари йўлида бошқалар умрига зомин бўлишдан, минглаб фуқаролар ҳаётини ҳавф-хатарга қўйишдан тап тортмайдил-лар. АҚШдаги Жаҳон савдо марказида, Москвадаги турар-жой бинола-рида, Индонезиянинг Бали оролида ва Моздокдаги ҳарбий госпиталда, Тошкентдаги 16 февраль воқеаларида ана шундай қора ниятли кимса-ларнинг ифлос қўли бор.

Бугун ҳам ер юзининг баъзан у, баъзан бу бурчакларида халқаро терроризм ўзининг жирканч қиёфасини кўрсатмоқда. Террорчилар-нинг қўли билан бегуноҳ инсонларнинг қони тўқилмоқда, салобат тўкиб турган бинолар вайроғнага айланмоқда. Бундан кўринадики, инсоният ҳушёр туриши, терроризмга қарши биргаликда курашиши лозим.

А.НАБИЕВ,
Қибрай тумани прокурори

12 ЙИЛ

Тошкент шаҳар

Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси
ва унинг жойлардаги бўлимлари мамлакатимиз халқини
мустақилликнинг 12 йиллиги билан қизгин кутлайди,
бахт-саодат, оилавий тотувлик, буюк келажақ
қуриш йўлидаги бунёдкорлик ишларида
зафарлар тилайди.

TADBIR

Ўзбекистон Президентининг 2002 йил 24 октябрь куни «Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида»ги фармони ижроси юзасидан Сирдарё вилоят прокуратураси органлари томонидан қатор ишлар амалга оширилди.

Хусусан, вилоят прокуратураси ва бошқа мутасадди идоралар билан вояга етмаганлар ўртасида спортни ривожлантириш, жиноят содир этилишининг олдини олиш, тарбияси оғир болаларни спортга қизиқтириш дастури ишлаб чиқилди. Дастурда ёшлар ўртасида турли мусобақалар ўтказишдан тортиб спорт иншоотлари барпо этишгача бўлган қатор тадбирлар кўзда тутилган.

САМАРАЛИ УСУЛ

Мустақилликнинг 12 йиллигига бағишланиб Сирдарё туманида 1986-1994 йилларда туғилган болалар ўртасида «Турон» яккакураши бўйича вилоят прокуратурасининг соврини учун мусобақа ўтказилди. Унда юздан ортиқ спортчилар қатнашди. Улар орасида Осиё ва Ўзбекистон чемпионлари бор. 12 вазн тоифасида голиб чиққан спортчилар қимматбаҳо совға ва дипломлар билан тақдирланди.

Шунингдек, Гулистон шаҳридаги «Ёшлар спорт мажмуаси»да Мустақилликнинг 12 йиллиги муносабати билан вилоят прокурори кубоги учун 1989-1990 йилларда туғилган болалар ўртасида минифутбол ва 1987-1990 йилларда туғилган болалар ўртасида стол теннис мусобақалари ўтказилди. Уларда вилоятнинг барча

кистон чемпионлари бор. 12 вазн тоифасида голиб чиққан спортчилар

қимматбаҳо совға ва дипломлар билан тақдирланди. Шунингдек, Гулистон шаҳридаги «Ёшлар спорт мажмуаси»да Мустақилликнинг 12 йиллиги муносабати билан вилоят прокурори кубоги учун 1989-1990 йилларда туғилган болалар ўртасида минифутбол ва 1987-1990 йилларда туғилган болалар ўртасида стол теннис мусобақалари ўтказилди. Уларда вилоятнинг барча

туманларидан 120 футболчи ва 48 теннисчи иштирок этди. Минифутбол бўйича Янгиер шаҳри, Гулистон ва Сирдарё тумани жамоалари, стол тенниси бўйича эса Мирзаобод, Сирдарё ва Шароф Рашидов тумани жамоалари совринли ўринларни эгаллашди. Голибларга кубок, диплом ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Бундан ташқари, дастур доирасида Гулистон шаҳридаги Ш.Рашидов маҳалласи болалари учун волейбол ва минифутбол майдонлари, Оқолтин туманидаги Сардоба кўргони болалари учун футбол майдони ташкил этилди.

Қилинган ишларнинг самараси ўларок, вилоятда вояга етмаганлар содир этган жиноятлар жорий йилнинг 7 ойида

ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 14,5 фоизга камайди.

Б.АХМЕДОВ,
Сирдарё вилояти прокурорининг катта ёрдамчиси.

Т.АЗАМАТОВ,
Сирдарё тумани прокурорининг ёрдамчиси

JURNALNING YANGI SONI

«Она-юртимиз Ўзбекистонни ва мустақиллигимиз тенгдошларини мучал туйлари билан кутлаймиз!», «Qonun himoyasida» журнаlining байрам soni (8.2003)ning muqovasi ana shunday tabrik suzlari bilan bo'langan.

ТАЯНЧ НУҚТАСИ

Журналнинг учинчи саҳифасида «Адолат ва қонунийлик йўлида» номли мақола муаллифи, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори, 1-даражали давлат адлия маслаҳатчиси Рашидхон Қодиров прокуратуранинг мустақиллик йилларида амалга оширган ишлари билан журналхонларни таништиради. Мақола ўқувчини узига жалб қилади, мушоада қилишга ундайди.

Байрамда тилак билдириш яхши. Мустақиллик ўз-ўзидан келгани йўқ. Унда минглаб фидойи инсонларнинг заҳматли меҳнати ётганини унутмаслигимиз керак. Қийин дамларда эътиқодидан қайтмаган, Ватан учун хизмат қилган кишиларнинг байрам тилаларини эшитиш мароқли. Ўзбекистон Конституциявий суди раиси Бўриш Мустафоев, Олий ҳўхалик суди раиси Мирзоул Абдулсалоомов юртдошларимизни энг азиз байрам билан кутлайди.

«Камтарга камол» мақолисида «Дўстлик» ордени соҳиби, Республика Бош прокуратураси ташкилий назорат ва таҳилот бошқармаси катта прокурори Владимир Вильчинскийнинг ҳаёт йўли ҳақида ҳикоя қилинади.

Журналист Жаҳонгир Мақсумов «Миллатнинг мустаҳкам кўргони» мақолисида журналхонларга Тошкентдаги «Тарновбоши» маҳалласи раиси Қўқор ака Эрматовнинг савобли ишлари ҳақида сўзлаб беради.

Яхши кўнларда юртга хизмат қилганларни эслаш, уларнинг гўрунларидан баҳраманд бўлиш хайрли иш. Пайғамбар ёшнинг қаршилаган прокуратура фахрийси Шариф Раббимовнинг ҳаёт йўли ҳақида «Олисини кўзланган кўлар» номли мақола чоп этилган.

Мустақилликка «дипломатия» сўзининг ёнига «Ўзбек» сўзини қўйиб бўлмади. Энди эса бу икки сўз узукка кўз қўйгандай ярашиб турибди.

«Ўзбек дипломатияси: ташаббускорлик, прагматизм ва олийжаноблик» мақолисида Ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Владимир Норов журналхонларни қизиқтирган саволларга жавоб берган.

31 август — қатагон кўрбонларини ёд этиш кўни. Филология фанлари номзоди Улуғбек Саидов «Шаҳидлардан мерос бу Ватан» мақолисида Фитрат, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Бехбудий, Усмон Носир ҳаётига яна бир бор назар солади.

Шунингдек журналда чоп этилган «Чин ўзбек иши», «Кинг-конг» тўдасининг тугатилиши» каби мақолалар ҳам ўқувчини бефарқ қолдирмайди.

Ўз муҳбиримиз

BU AJIB DUNYO

ИСПАН ТАРИХИДА ЯНГИ САҲИФА

«Новости» ахборот агентлигининг хабар беришича, Испаниянинг тарихий ёдгорликларни тиклаш ассоциацияси тез кўнларда буюк шоир Фредерико Гарсиа Лорка кўмилган деб тахмин қилинаётган ерда қазилар ишларини бошламоқчи. Асосий мақсад шоир жасадининг қолдиқларини ўрганиш. Маълумки, у 1936 йилда франкочилар томонидан отиб ўлдирилган. Шоирнинг жасади айнан тахмин қилинаётган жойда эканлигига тарихшунослар заррача шубҳа қилишмаяпти.

9-саҳифа

Бир йилни ўйласанг,
шоли эк. Ўн йилни
ўйласанг, дарахт эк.
Келажакни ўйласанг,
фарзандларинг илм
ўргат.

Хитой халқ мақоли

MUSOBAQA

«ДИЁНАТ» КУБОГИ УЧУН

Шундай мусобақалардан бири Ўзбекистон Мустақиллигининг 12 йиллиги арафасида, 16 — 30 август кўнлари Наманган шаҳридаги «Динамо» спорт комплексида бўлиб ўтди.

Вилоят прокуратурасининг марказий маҳкамаси, туман, шаҳар прокуратураларининг тезкор ва техник ходимларидан иборат жамоалар вилоят прокуратураси қасаба уюшма кўмитаси ҳамда «Диёнат» ва «Хуқуқ оламида» газеталари кубоги учун мини футбол бўйича баҳсга киришдилар.

Наманган вилояти хуқуқни муҳофаза қилиш органларининг «Диёнат» ва «Хуқуқ оламида» газеталари таҳририяти кўплаб хайрли тадбирларни ташкил этмоқда. Жумладан, халқимизнинг тарихий байрамлари, муҳим саналар муносабати билан турли мусобақалар уюштириш одат тусига кирган.

Муросасиз курашлар билан ўтган турнирнинг финал учрашувидида вилоят прокуратурасининг иккинчи жамоаси билан Наманган шаҳар прокуратураси ва «Диёнат» газетаси таҳририяти терма жамоаси голиблик учун кўч синашди.

Учрашув ақнига кўра бош соврин — телевизор ва кўнча кубок вилоят прокуратурасининг 2-жамоасига насиб этди. 3-ўринни вилоят прокуратурасининг 3-жамоаси эгаллади.

Шунингдек, мусобақа низомига кўра энг яхши тўпурар, энг яхши дарвозабон, энг яхши ҳимоячи ҳам аниқланиб, эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

AJABO

ЭНГ КАТТАСИ

Москва яқинидаги «Оқ далаҳоли» номли агрофирмада етиштирилган сабзавотлардан дунёдаги энг катта салат тайёрланди. Ошпазларга Россия қишлоқ ҳўхалиги вазири Алексей Гордеев ва Москва вилоятининг губернатори Борис Громов кўмаклашди. Салатнинг оғирлиги 2705 килограмми ташкил этди. Уни тайёрлаш учун 200 кг. помидор, 600 кг. бодринг, 1600 кг. салат барглари, 10 кг. петрушка ва укроп, 6 литр ўсимлик ёғи ҳамда ярим килограмм туз ишлатилди. Улкан таом Россиянинг рекордлар китобига киритилди. Мазкур салатни дунёга танитиш мақсадида ҳужжатлар Лондонга, яъни Гиннеснинг рекордлар китоби маъмуриятига юборилди. Шу вақтгача дунёдаги энг катта салат 2001 йилда Нью-Йорк шаҳрида тайёрланган «Цезарь» салати ҳисобланарди. Унинг оғирлиги 2476 килограмм.

TABASSUM

Бир хотин фотогафга марҳум эрининг суратини олиб келибди.

— Шу суратни катта қилиб бера оласизми?

— Ҳа, албатта.

— Бошидаги шляпасини олиб ташлай оласизми?

— Албатта. Фақат унинг сочлари қанақа бўлганини айтсангиз бўли.

— Нима учун? Шляпасини олиб ташлагач ўзингиз кўраверасиз...

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Андижон вилоят прокуратураси жамоаси Бўз тумани прокурори Зафарбек Рустамовга онаси

САНТАЛАТХОН оянинг

вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

«HUQUQ» yuridik gazeta Ta'sischiilar: O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi, Toshkent shahar va Toshkent viloyati prokuraturalari, «Qonun himoyasida» jurnali Gazetaning ro'yxatdan o'tish tartibi: N 00150. Nashr ko'rsatkichi — 231, 232	Bosh muharrir: ABDUXOLIQ ABDURAZZOQOV Tahrir hay'ati: Bahrididdin VALIYEV, Dilshod ISLOMOV (Bosh muharrir o'rinbosari), Jahongir SHAROFBOYEV (mas'ul kotib), Lola SHOMURODOVA, Hasan INOYATOV, Muxtor SHODMONOV	Tahririyatga kelgan qo'lyozma va suratlar egalari qaytarilmaydi. Myaliflarning fikrlari tahririyat fikridan farqlanishi mumkin. Nashrimizdan ko'chirib bosilganda «HUQUQ»dan olinganligi ko'rsatilishi shart. Tijorat ahamiyatiga molik materiallar ** belgisi ostida chop etiladi. Manzil: Toshkent shahri, akademik Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66. Tel.: 133-82-34, 133-64-72. Fax: 133-26-62. E-mail: info@huquq.uz. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida teriladi va saqlanadi. «HUQUQ» original makoti.	Gazeta «Sharq» NMK bosmaxonasida ofset usulida chop etiladi. Korxona manzili: Toshkent shahar, Buyuk Turon ko'chasi, 41. Gazeta haftaning chorshanba kunlari chiqadi. Sotuvda erkin narxda Navbatchi muharrir: Z.MAMADALIYEV Navbatchi: F.MAMASHARIPOV Bosmaxonaga topshirish vaqti: 20.00. Topshirildi: 18.00
--	--	---	---